

”Man skall göra det lätt för män att prata om svåra saker annars tiger de”

-En fenomenografisk intervjustudie om vad polisen kan tänka på i bemötandet av män utsatta för partnervåld

Cecilia Sandell

05/2022

REFERAT

Cecilia Sandell: "Man skall göra det lätt för män att prata om svåra saker annars tiger de". -En fenomenografisk intervjustudie om vad polisen kan tänka på i bemötandet av män utsatta för partnervåld

Lärdomsprovets form: Undersökande

Offentlighetsgrad: Offentlig

Handledare: Sabina Jordan & Lotta Wennqvist

Examen: Polis (YH)

Som grund för denna undersökning ligger problematiken kring partnervåld riktat mot män. Fastän anmälningsstatistiken påvisar att kvinnor utsätts för majoriteten av allt partnervåld påvisar folkundersökningar att det inte finns några könsskillnader. I jämförelse mellan könen har forskning påvisat att partnervåldsutsatta män har ett lägre förtroende för rättsväsendet och känner sig sämre bemötta av polis, vilket gör att män varken vågar berätta om eller anmäla våldet. Då det redan är svårt i sig för en man att berätta om våldsutsattheten kan polisens bemötande vara avgörande.

Syftet med detta lärdomsprov är att undersöka vad polisen bör tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män för att underlätta berättandet och processen. Lärdomsprovets underliggande syfte är även att undersöka hur poliskåren kan uppmuntra män att berätta om våldet.

Studien är av kvalitativ karaktär och har genomförts genom fyra semistrukturerade intervjuer tillsammans med fem individer som via sitt arbete kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män. Materialet har sedan bearbetats och analyserats med inspiration av fenomenografisk analys och hermeneutiken. De teoretiska utgångspunkterna är relevant tidigare forskning, Raewyn Connells teorier om maskulinitet och hegemonisk maskulinitet samt polisens praxis.

Lärdomsprovets slutsatser är att polisen bör ha kännedom om problematiken kring mäns utsatthet för partnervåld för att kunna bemöta dem på ett sätt som underlättar berättandet. I resultatet har presenterats vad polisen kan tänka på i bemötandet och vad som ska undvikas. Ytterligare finns det indikationer på att polisens bemötande inom alarm- och övervakningssektorn varit mer negativt medan bemötande varit positivt i undersökningssammanhang. För att påverka mörkertalet gällande partnervåld mot män behövs i första hand acceptans och normförändring i samhället gällande partnervåld. Denna förändring kan polisen hjälpa till med genom att utbilda personal och sprida information om partnervåld både inom och utanför organisationen.

Sidantal: 46+2

Månad och år då granskningen skett: Maj 2022

Nyckelord: Partnervåld, män, våldsutsatthet, polis, bemötande, maskulinitet

ABSTRACT

Cecilia Sandell: "Man skall göra det lätt för män att prata om svåra saker annars tiger de". -En fenomenografisk intervjustudie om vad polisen kan tänka på i bemötandet av män utsatta för partnervåld

The thesis is a: Theoretical thesis

Public degree: Public

Supervisor: Sabina Jordan & Lotta Wennqvist

Degree: Polis (YH)

The basis for this study is the problem of partner violence against men. Although the reporting statistics show that women are exposed to the majority of all partner violence, popular surveys show that there are no gender differences. The studies have shown that in comparison between sexes the abused men have less trust in the judiciary system and feel worse treated by the police, which leads to that men neither daring to tell nor report the abuse. It's difficult in itself for a man to talk about being abused, so the officer's response can be crucial in whether he feels comfortable opening up about it.

The purpose of this study is to examine how the police should react and what to consider when coming in contact with abused men, to ease the process of talking about it. The second purpose of this study is to examine how the police can encourage men to open up about the abuse.

The study has a qualitative approach and has been carried out through semi-structured interviews together with five individuals who through their work have come in contact with men exposed to domestic abuse. The material has been processed and analyzed with inspiration from phenomenographic analysis and hermeneutics. The theoretical framework consists of relevant previous research, Connell's theories of masculinities, and hegemonic masculinity and police common practice.

The study concludes that the police should be aware of the problems surrounding men's exposure to domestic abuse to be able to respond to them in a way that eases the explanation of the incident. The result has presented what the police can think of when responding and what should be avoided. Furthermore, there are indications that the response to the public order policies was more negative, while the response was positive in the investigation context. In order to influence the dark figure of domestic violence against men, acceptance and a change of the norms in the society regarding domestic violence are primarily needed. The police can help with this change by educating personnel and spreading information about domestic violence both within and outside of the organization.

Number of pages: 46+2

Month and year when the review took place: May 2022

Keywords: Domestic violence, men, exposure to violence, police, treatment, masculinity

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

1 INLEDNING	1
1.1 Syfte och frågeställning.....	3
1.2 Avgränsning.....	4
1.3 Tidigare forskning.....	4
1.3.1 Tidigare lärdomsprov vid polisyrkeshögskolan.....	5
1.3.2 Tidigare forskning om polisens bemötande av partnervåldsutsatta män.....	6
2 MATERIAL OCH METOD	7
2.1 Metodologiska utgångspunkter.....	7
2.1.1 Hermeneutik.....	7
2.1.2 Fenomenografisk analys.....	8
2.2 Material och materialinsamlingsmetod.....	8
2.3 Bearbetning av material och analysmetod.....	10
2.4 Validitet och reliabilitet.....	13
2.5 Forskningsetik.....	14
3 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER OCH BEGREPP	14
3.1 Definition av våld och dess olika former.....	15
3.2 Tidigare studiers resultat av relationsvåldsutsatta mäns våldserfarenheter, anmälningsbenägenheter och polisens bemötande.....	16
3.3 Maskuliniteter.....	17
3.4 Hegemonisk maskulinitet.....	17
3.5 Praxis hos polisen.....	19
4 RESULTAT OCH ANALYS	20
4.1 Presentation av informanter och deras erfarenhet.....	20
4.2 Förekomst av våldsutsatta män och deras uttryckta våldserfarenheter.....	21
4.3 Påverkan på anmälningsbenägenheten.....	24
4.3.1 Upprätthållande av maskulinitet.....	25
4.3.2 Konsekvenser av att anmäla relationsvåld.....	27
4.3.3 Polisens oförmåga att hjälpa.....	28
4.4 Relationsvåldsutsatta mäns uttryckta upplevelser av polisens bemötande.....	30
4.5 Vad kan en enskild polisman tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män.....	32
4.5.1 Att undvika vid bemötande.....	32
4.5.2 Att tänka på vid bemötande för att underlätta.....	34
4.6 Utvecklingsmöjligheter.....	37
4.6.1 Utvecklingsmöjligheter på samhällelig nivå.....	37
4.6.2 Utvecklingsmöjligheter inom polisen.....	38
4.7 Sammanfattning av resultat.....	39
5 SLUTDISKUSSION	41
REFERENSER.....	44
BILAGA 1.....	47
BILAGA 2.....	48

1 INLEDNING

Partnervåld är ett omdiskuterat och övergripande samhällsproblem världen över som kränker de mänskliga rättigheterna. Stereotypen av partnervåld, män som våldsutövare, gör det lätt att glömma eller förbise att även män är offer för partnervåld. Därför är det viktigt ur ett hälso- och rättsperspektiv att belysa mäns utsatthet för partnervåld eftersom samhällsbilden påvisar det motsatta. Det är sällsynt att i en samhällelig kontext diskutera kvinnors våld mot män. Partnervåld är trots allt ett könsneutralt uttryck.

Under hösten 2020 läste jag en kurs på Åbo Akademi som heter "Våld i nära relation ur ett traumaperspektiv". I kursen framkom att partnervåldsutsatta män känner sig dåligt bemötta av polisen och vågar inte anmäla våldet, vilket väckte mitt intresse för polisens bemötande av partnervåldsutsatta män. En del av polisens arbetsuppgifter inom alarm- och övervakningssektorn är att åka på hemalarm. I samband med dessa utryckningar kommer polisen i kontakt med våld inom parförhållanden. Polisen kan vara de första som får vetskap om att våld inom ett parförhållande sker. Därför kan polisens bemötande ha stor betydelse för våldsutsatta individers vilja och förmåga att berätta om våldsutsattheten. I jämförelse mellan könen har forskning påvisat att partnervåldsutsatta män har ett lägre förtroende för rättsväsendet och känner sig sämre bemötta av polisen, vilket gör att män varken vågar berätta eller anmäla våldet (Hradilova Selin, 2009; Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013; Douglas & Hines, 2011). Därtill skapar samhällets normativa föreställningar om kön och maskulinitet en rädsla hos män att bli misstrodda, förminskade och rent av utskräddade om de väljer att berätta. Det kan vara både skamligt och stigmatiserande att som man vara våldsutsatt av sin partner (Hradilova Selin, 2009).

Bakgrunden till problematiken gällande kvinnors våld mot män går att finna i anmälningsstatistiken. Det är viktigt att komma ihåg att anmälningsstatistiken enbart visar de fall som kommit myndigheten till känna och i vilka en anmälan upprättats. Därför går det aldrig att mäta det faktiska antalet eftersom mörkertalet är stort. Enligt anmälningsstatistiken går det att avläsa att kvinnor utsätts för partnervåld i betydande större utsträckning än män. Folkundersökningar påvisar dock att partnervåld tenderar att ske i lika stor utsträckning oberoende av kön, trots att våldets former tenderar att variera. Covid-19 pandemin har inte medfört någon betydande ökning av familjevåldet som kommit till polisens kännedom. Antalet hemalarm klassificerade som familjevåld (bl.a. partnervåld) hade en ökning med under 4 % mellan åren 2019 och 2020 trots att antalet hemalarm ökade. Dessutom minskade antalet brottsanmälningar klassificerade som familjevåld med 5 % under samma tidsperiod. Under 2021 skedde ingen betydande förändring i polisens familjevåldsstatistik, men polisen tror att den ökade tiden som människor har spenderat hemma som en följd av de coronarestriktioner som togs i bruk, har lett till en ökning av familjevåld fastän polisen inte fått kännedom om denna ökning. (Liimatainen, 2021.) Trots detta har partnervåld som kommit till polisens kännedom ökat under covid-19 pandemin.

Enligt statistikcentralens brotts- och tvångsmedelsstatistik ökade antalet anmälda våldshandlingar inom samboförhållande med 67 % under tidsperioden januari-juni 2020 i jämförelse med samma period 2019. Lite över 20 % av gärningspersonerna var kvinnor. Ökningen inom äktenskapsförhållanden var under samma period 22 %, varav kvinnliga gärningspersoner var lite under 20 %. (Haapakangas, 2020.) Därmed indikerar det polisanmälda våldet att kvinnor utsätts för 80–90 % av allt våld. Dessa resultat ger en indikation på att familjevåldet minskat medan partnervåldet, som är en del av familjevåldet ökat. Den påvisade ökningen av partnervåld under covid-19 pandemin har även lett till en ökning av antalet hemalarm för polisen som arbetar inom alarm- och övervakningssektorn (Haapakangas, 2020).

Emellertid är folkundersökningars resultat gällande partnervåldsutsatthet avvikande. Enligt den finska rapporten *Tuhansien iskujen maa*¹ från 2010 visar resultatet att 16,9 % av kvinnorna och 15,6 % av männen varit utsatta för partnervåld. Under undersökningens 12 senaste månader utsattes 5,6 % av männen och 4,3 % av kvinnorna för partnervåld. (Heiskanen & Ruuskanen, 2010.) Liknande procentuell skillnad visar Brottsförebyggande rådets nationella kartläggning av brott i nära relation från 2014. Enligt den utsattes 6,8 % av Sveriges befolkning för våld i nära relation, varav antalet utsatta kvinnor var 7 % medan antalet utsatta män var 6,7 % (Ibid, 48). Kvinnor utsattes dock för grövre våld än män (Ibid, 49). Dessa resultat indikerar att partnervåld sker i lika stor utsträckning oberoende av kön.

Anmälningssstatistiken belyser även att kvinnor har lättare att identifiera sig som offer och har därmed lättare att berätta om upplevd våldsutsatthet. Det kan även vara svårare för polisen att fråga om våldsutsatthet av män, vilket grundas i okunskap, mäns svårighet att berätta och den stereotypa karaktären av partnervåld. Detta framkommer i Social- och Hälsovårdsministeriets (2017:17) plan för genomförande av Istanbulkonventionen 2018–2021. Ett av målen för polisen som presenterats i konventionen var att utvidga den grundläggande utbildningen om partnervåld och öka kunskapen om våld som fenomen. Ytterligare mål var att öka kompetensen kring sensitivt bemötande av offer samt kompetensen kring bedömning av ett offers skyddsbehov. Dessa mål har implementerats i polisens MARAK-projekt (2021), som är ett mångprofessionellt samarbete för förebyggandet av våld i nära relation. Projektet har under 2021 prioriterat att utveckla polisers, främst alarm- och övervakningssektorns kunskaper och färdigheter gällande våld i nära relation. Olika verktyg har upprättats för att förbättra polisens kunskaper, riskbedömningsförmågor, mångprofessionella samarbete och hänvisning av parter till hjälpanstanser. Exempelvis ökade polisens hänvisningar till Brottsofferjouren från 4470 kunder år 2020 till 5194 kunder under perioden januari-november 2021.

¹ Min översättning: Landet av tusentals slag

Projektet har realiserats genom att bl.a. arrangera en temamånad för förbyggande av våld i nära relation under november 2021 i samarbete med bl.a. brottsofferjouren. Polisen publicerade på sina sociala medier en video med över hundratusen visningar. Dessutom uppdaterades polisens hemsidor gällande våld i nära relation. (Liimatainen, 2021.)

Kvinnors våld mot män är ett känsligt ämne som bör lyftas fram. En kvinna som våldsutövare och en man som offer kan anses vara tabu. Därför bör rådande stereotypa föreställningar gällande partnervåld brytas och mäns utsatthet uppmärksammas, för att män som offer skall accepteras och tas på allvar så att utsatta män vågar söka hjälp och anmäla våldet. Tröskeln att anmäla får inte vara könsbunden. Med detta som bakgrund finns det ett behov att studera hur polisen bemött och borde bemöta relationsvåldsutsatta män.

I detta lärdomsprov undersöks därför polisens bemötande av partnervåldsutsatta män och vad en enskild polisman eller poliskåren som helhet skulle kunna göra för att underlätta berättandet. Undersökningen har genomförts genom semistrukturerade intervjuer tillsammans med fem personer som via sitt yrke kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män. Nyttan av att intervjua personer som via sitt arbete kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män är att det kan utveckla polisens sätt att bemöta dessa individer och ge en indikation av hurdan polisens bemötande varit. Avgränsningen att enbart inrikta studien på relationsvåldsutsatta mäns uttryckta upplevelser och erfarenheter har inte gjorts för att förminska andra våldsutsatta grupper, utan grundas i att mäns utsatthet bör belysas och studier kunde göras och utbildningen i ämnet utvecklas inom Polisyrkeshögskolan.

1.1 Syfte och frågeställning

Lärdomsprovets syfte är att undersöka vad polisen bör tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män för att underlätta berättandet och processen. Lärdomsprovets underliggande syfte är även att undersöka hur poliskåren kan uppmuntra män att berätta om våldet. Följande frågeställningar ligger till grund för detta lärdomsprov:

1. Hur förekommande är det att män söker hjälp och anmäler relationsvåld?
2. Vad påverkar mäns anmälningsbenägenhet positivt och negativt?
3. Hur har relationsvåldsutsatta män uttryckt att de upplevt polisens bemötande?
4. Finns det något som en enskild polisman kan tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män?

5. Finns det något poliskåren i övrigt kan göra för att hjälpa relationsvåldsutsatta män och uppmuntra dem att anmäla?

1.2 Avgränsning

Studiens informanter har avgränsats till individer som via sitt arbete kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män. Informanterna består av en våldsarbetare från Miessakit RY, två handledare från Brottsofferjouren, en öppenvårdshandledare och en professor i socialt arbete. Individerna har valts eftersom de har kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män och besitter därmed även kunskap om hur dessa bör bemötas för att underlätta berättandet. Deras varierande kontakt kan bidra med en bred och varierande information. En avgränsning på ett maximum av fem informanter har gjorts för att begränsa arbetets storlek till ramarna för ett lärdomsprov på högskolenivå. Det hade varit intressant att inkludera ett större antal informanter från två olika polisdistrikt för att göra en jämförelse mellan polisernas bemötande inom respektive distrikt men det skulle gå utanför ramarna för ett YH-lärdomsprov och dessutom har de använda informanterna i detta lärdomsprov högst sannolikt haft kontakt med män bosatta runt om i landet. Undersökningens fokus har legat på utsatta mäns uttryckta upplevelser av polisens bemötande och inte enskilda polismäns eller distrikts bemötande. Dessa fem informanters uppfattningar kan inte utgöra någon generalisering av den finländska polisens bemötande av relationsvåldsutsatta män, men de kan ändå användas som en indikation på polisens bemötande.

Lärdomsprovets preliminära avgränsning var att inkludera våldsutsatta män som inte mera lever i en aktiv våldssituation och som tidigare anmält våldet till polisen. Under arbetets gång framkom det dock att denna grupp är svår att nå. Efter att ha kontaktat stödorganisationerna Brottsofferjouren, Miessakit RY och flertal mödra- och skyddshem för hjälp att nå våldsutsatta män, framkom det att det är många män som söker sig till olika stöd- och hjälporganisationer, men att det är få som gör en officiell anmälan till polisen. Efter flera veckors sökande av lämpliga informanter, utan resultat, gjordes den slutgiltiga avgränsningen till individer som via sitt arbete kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män.

1.3 Tidigare forskning

Forskning som berör partnervåld mot män är fortfarande bristfällig i relation till partnervåld riktat mot kvinnor. Partnervåldsutsatta män är även ett hittills outforskat ämnesområde på Polisyrkeshögskolan. Därför är utgångspunkten i den tidigare forskningen studier utförda vid Polisyrkeshögskolan som tangerar kvinnor som partnervåldsutövare och polisens bemötande gentemot brottsoffer av andra

slag. Vidare efterföljs detta av en presentation av tidigare studier som bl.a. berör polisens bemötande av partnervåldsutsatta män. En del av bakgrundsterorin i denna studie är uppbyggd på dessa studiers resultat.

1.3.1 Tidigare lärdomsprov vid Polisyreshögskolan

Som ovan nämnts finns det en avsaknad av tidigare studier som tangerar ämnet partnervåldsutsatta män. Emellertid har det gjorts ett flertal studier som behandlar polisens bemötande av våldsutövare eller brottsoffer av olika slag. Exempelvis har Erika Lervik (2018) gjort en studie gällande polisens bemötande av missbrukare: *Polisens bemötande av missbrukare: fyra narkotikamissbrukares upplevelser om polisens bemötande*. Genom intervjuer med fyra missbrukare resulterade Lerviks (2018) studie i ett likvärdigt bemötande med undantag av ett fåtal negativa erfarenheter som visat sig påverka informanterna i större utsträckning än vad de positiva erfarenheterna gjort. Bemötanden som påverkat informanterna positivt hade främst skett vid förhörssituationer eller i samband med vardagsprat. (Ibid.)

Studier kring ämnet *kvinnor som utövare av partnervåld* är förekommande. Exempelvis har Pihla Venho (2017) genomfört studien *Naisten tekemä parisuhdeväkivalta*², som undersöker ifall det finns typiska egenskaper för partnervåldsutövande kvinnor. I studien undersöks även hur polisen ska bemöta våldsutövande kvinnor för att förebygga våld. Utifrån en innehållsanalys av 22 förundersökningsprotokoll resulterade studien i att kvinnan oftast är alkoholpåverkad, i 36 års åldern och har utövat våldet genom slag eller användning av stickvapen, i parets gemensamma hem kvälls- eller nattetid. I 90 % av fallen hade männen inga straffyrkanden och ingen ambition att utreda saken. Venho (2017) poängterar även att trots detta bör händelseförloppet och parternas skuld utredas noggrant. Särskilt manliga poliser kan dra slutsatsen att kvinnan är den part som bör skyddas. Många män som blivit våldsutsatta av sin partner kan ha svårt att erkänna det till polisen. Gällande polisens bemötande anser Venho (2017) att polisen bör behandla våldsutövande kvinnor på samma sätt som våldsutövande män behandlas och polisen bör fundera på hur hen bygger upp sina meningar och ordval vid bemötandet. (Ibid.)

Av att Venho (2017) kommit fram till att polisen borde bemöta våldsutövande kvinnor på samma sätt som våldsutövande män, kan slutsatsen dras att det samma gäller offer av partnervåld. Polisen borde bemöta män och kvinnor som utsatts för partnervåld likvärdigt. Nyttan jag haft av att bekanta mig med

² Min översättning: Partnervåld utfört av kvinnor

dessa lärdomsprov är att de gett mig en bild av hur polisen bemött kunder innan och hur polisen borde bemöta våldsutövande kvinnor.

1.3.2 Tidigare forskning om polisens bemötande av partnervåldsutsatta män

I tidigare forskning har det bl.a. undersökts hur relationsvåldsutsatta män upplever polisens bemötande och orsaker till att de valt att anmäla eller inte anmäla våldet. I det följande presenteras fyra studier som tangerar ämnet polisens bemötande av relationsvåldsutsatta män. En del av bakgrundsteorin i denna studie är baserad på forskningsresultaten i dessa studier. Resultaten behandlas sålunda mer i delkapitel 3.2.

I Sverige har Brottsförebyggande rådet år 2009 gjort studien *Våld mot kvinnor och män i nära relationer*. Till studien har 3750 individer i åldrarna 16 till 79 år intervjuats under åren 2006–2008. I studien har Hradilova (2009) undersökt våldets karaktärer och offrens erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Kvinnor och mäns erfarenheter har jämförts mot varandra. (Hradilova Selin, 2009.)

Markku Heiskanen och Elina Ruuskanen har i sin studie *Tuhansien iskujen maa*³(2010) undersökt våld mot män i Finland mellan november 2009 och januari 2010. I studien inkluderades 3201 intervjuer, varav 1918 var med män. Studien inkluderade även kvinnor för att möjliggöra en jämförelse mellan könen. I studien undersöktes bl.a. upplevda våldsformer. Ett intressant resultat var att endast 0,5 % av de män som utsätts för partnervåld i en nuvarande relation kom till polisens kännedom och i samtliga händelser upprättades en anmälan. I jämförelse kom 7,1 % av de kvinnliga offrens händelser till polisens kännedom, men en anmälan upprättades i 1,5 % av fallen. Ett annat intressant resultat var att 21,6 % av partnervåldet mot en man kom till polisens kännedom, medan motsvarande siffror var 41,7 % för kvinnor. (Ibid.)

Emily Douglas och Denise Hines (2011) har undersökt 302 partnervåldsutsatta mäns erfarenheter av att söka hjälp för våldsutsatthet av sin kvinnliga partner i USA. Resultatet av enkätundersökningen visar att omkring hälften av männen inte fått stöd då de sökte hjälp av polisen eller någon annan formell stödkälla. Just under 50 % av männen hade sökt hjälp från polisen och enbart 44 % av dessa ansåg att polisen hade varit hjälpsam. Douglas och Hines (2011) har dragit slutsatsen att polisen verkar ha bristfällig kunskap samt känna osäkerhet i bemötandet av våldsutsatta män. (Ibid.)

³ Min översättning: Landet av tusentals slag

Liknande resultat fick Babette Drijber, Udo Reijnders och Manon Ceelen (2013) i sin enkätstudie av 380 partnervåldsutsatta män i Nederländerna mellan maj 2008 och augusti 2009. Männerna kände att polisen inte tog dem på allvar och kände sig sämre bemötta än kvinnor i samma situation. Mindre än 32 % av de våldsutsatta männen hade sökt hjälp av polis, varav en anmälan upprättats i 15 % av fallen. (Ibid.)

2 MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenteras en redogörelse för och diskussion kring valet av metod och material. Avsnittet inleds med en presentation och motivering av studiens metodologiska utgångspunkter. Vidare presenteras, diskuteras och argumenteras för studiens material, insamlings- och analysmetod, varefter avsnittet avslutas med en redogörelse för och motivering av studiens validitet, reliabilitet och etiska beaktanden.

2.1 Metodologiska utgångspunkter

Denna studie är av kvalitativ karaktär, med informanternas berättelser som utgör studiens empiri. Valet att använda kvalitativa intervjuer som metod grundas i att det är informanternas uppfattningar och erfarenheter som utgör själva empirin. En kvalitativ metod möjliggör införskaffande av en mer detaljrik och djup kunskap om våldsarbetsares uppfattningar och erfarenheter av bemötande av partnervåldsutsatta män. En studie av kvantitativ karaktär hade medfört en överblick av bemötandet och möjliggjort en bredare studie, men hade däremot resulterat i avsaknad av djupare kunskap om informanternas erfarenheter och uppfattningar som kvalitativa intervjuer framställer. En kvalitativ studie gör det även möjligt att ställa följdfrågor och styra informanten till det som ska undersökas, vilket inte vore möjligt i en kvantitativ undersökning. Studier av kvantitativ karaktär är däremot generaliserbara, det vill säga studiens resultat går att generalisera på större helheter och en kvantitativ studie hade eventuellt medfört ett resultat som hade kunnat generaliseras på hela Finlands polismäns bemötande. (Denscombe, 2009.)

2.1.1 Hermeneutik

Kvalitativ inriktad forskning får oftast sin inspiration genom tolkningsläran hermeneutik. Även denna studie har inspirerats av hermeneutiken. Genom att studera och tolka språket, det vill säga det som sagts, försöker undersökaren skapa sig en förståelse kring undersökningsproblemet. Hermeneutiken saknar bestämd utgångspunkt och slutpunkt. Med inspiration i hermeneutiken tar sig undersökaren an studien subjektivt, med sin egen förståelse utifrån tidigare kunskap som grund, vilket inte ska ses som

ett hinder utan som en tillgång. Studiens strävan är att få en djup förståelse av undersökningsfenomenet. För att skapa en god förståelse av det studerade ska det transkriberade materialet inledningsvis läsas igenom för att skapa en förståelse av helheten. Efter det läses olika delar av helheten för att skapa en förståelse av dessa. Slutligen ställs dessa förståelser i relation mot subjektets synvinkel (undersökarens) och objektets synvinkel (informantens) för att skapa en gemensam förståelse. Detta kallas för *förståelsehorisont*, som antyder på vad som innefattas av förståelse och vad som inte gör det. (Patel & Davidson 2019, 32–35.)

Genom att använda empati och medkänsla och pendla mellan helhet och del, mellan subjekt och objekt, mellan förståelse och ny förståelse, görs tolkningar för att slutligen skapa en förståelse. Detta kallas *hermeneutisk spiral*. På detta vis försöker undersökaren förstå helheten i forskningsproblemet. (Patel & Davidson 2019, 32–35.)

2.1.2 Fenomenografisk analys

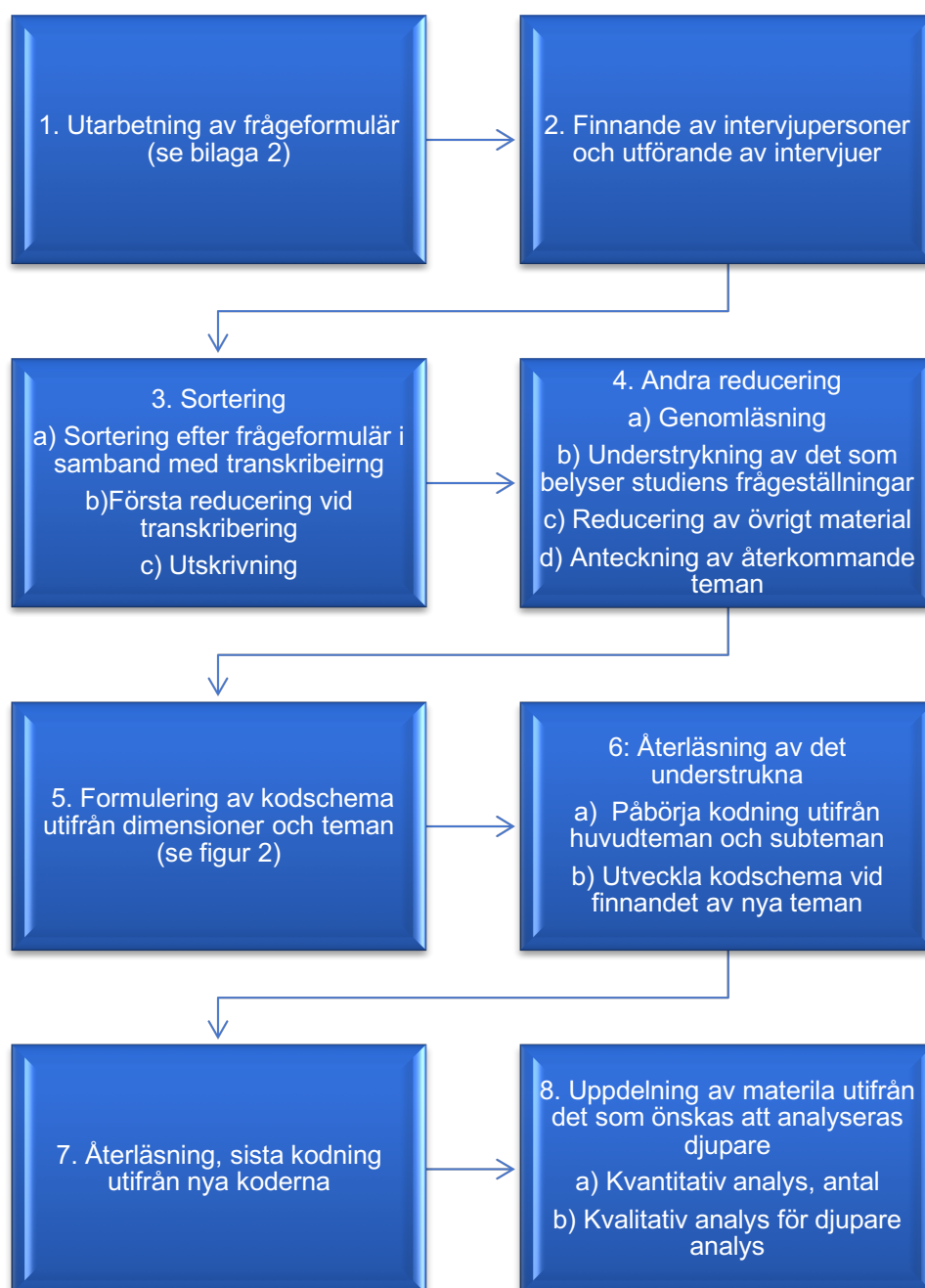
Fenomenografisk analys är ett vetenskapligt förhållningssätt som är lämpat för kvalitativa intervjustudier då syftet är att studera uppfattningar, det vill säga hur fenomen uppfattas. Analys av fenomenografisk karaktär sker i fyra steg: 1) Först skall forskaren bekanta sig med det färdigtranskriberade materialet för att skapa sig ett helhetsintryck 2) Det andra steget är att uppmärksamma likheter och skillnader 3) Det tredje steget är att kategorisera uppfattningar i beskrivningskategorier 4) Det slutliga steget är att studera den underliggande strukturen i det utformade kategorisystemet. (Patel & Davidson 2019, 38.)

Denna process är av induktiv karaktär eftersom materialet studeras och sorteras tills återkommande mönster framkommer. Olika frånskilda mönster bildar kategorier som delar av berättelserna sorteras i. Dessa kategorier organiseras sedan i relation till varandra. De kategoriserade systemen utgör resultatet av analysen och kallas undersökningens *utfallsrum* eftersom det är dessa som beskriver uppfattningar. Eftersom uppfattningar och åsikter är föränderliga strävar analysen inte efter att utveckla ny teori utan enbart till att beskriva uppfattningar. (Patel & Davidson 2019, 38.)

2.2 Material och materialinsamlingsmetod

Materialet i denna studie består av intervjuer tillsammans med individer som via sitt arbete kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män. Fördelen med att använda intervjuer i kvalitativa studier är att metoden är både billig, flexibel och effektiv för att insamla ett detaljrikt material under en kort

tidsperiod. Metodens nackdel är att transkriberingen, det vill säga renskrivningen av intervjuerna, är tidskrävande och det finns en risk för *intervjuareffekt*, det vill säga att intervjuarens frågor styr eller påverkar intervjuarens svar. För att undvika intervjuareffekten har jag i första hand använt mig av öppna frågor. (Denscombe 2009, 245–246.) För att läsaren av detta läroämne skall kunna få en bild av undersökningens stegvisa process har undersökningsprocessen sammanställts i figur 1 nedan.

Figur 1. Undersökningsprocessen steg för steg (Sandell, 2022).

Den empiriska datan har samlats in genom semistrukturerade intervjuer med 18 förutbestämda frågor (se bilaga 2) utformade utifrån undersökningens syfte och frågeställningar. Målet har varit att skapa en öppen diskussion, i vilken informanterna självständigt berättat om sina subjektiva åsikter och erfarenheter. Den semistrukturerade intervjun gör det möjligt för informanten att genom öppna svar utveckla sina synpunkter och idéer och möjliggör för undersökaren att ställa kompletterande frågor vid behov för att styra intervjun mer djupgående. (Denscombe 2009, 234.)

Ett av de viktigaste förarbetena är att hitta lämpliga personer att inkludera i studien (Hallin & Hellin 2018, 34). Insamlingsprocessen har inletts genom att kontakta stödorganisationerna Brottsofferjouren, Miessakit RY och flertal mödra- och skyddshem för att genom dem nå intervjupersoner som frivilligt velat delta i studien. Genom detta kom jag i kontakt med en våldsarbetare från Miessakit RY, två handledare från Brottsofferjouren och en öppenvårdshandledare. Ytterligare har en professor i socialt arbete med bred kunskap inom detta ämne handplockats till studien.

Samtliga intervjuer genomfördes under mars 2022. På grund av rådande covid-19 pandemi genomfördes intervjuerna av försiktighetsskäl via kommunikationsplattformen Microsoft Teams. Intervjuernas längd varierade från en till två timmar och kommunikationsplattformen Microsoft Teams möjliggjorde en naturlig diskussion då vi kunde se varandra. Att genomföra intervjuerna på detta vis, möjliggjorde inkluderande av svårtillgängliga personer och medförde att informanterna kunde vara mer "privata". Det är däremot omdiskuterat om telefonintervjuer eller intervjuer som görs genom olika applikationer på nätet lyckas skapa samma kontakt mellan intervjuare och informant som fysiska intervjuer möjliggör (Hallin & Hellin 2018, 62–64). Samtliga informanter önskade att få se intervjufrågorna i förväg. Intervjuerna spelades in på band och transkriberades på sammanlagt 19 sidor text varefter intervjuerna genomförts. Fyra intervjuer hölls individuellt, medan en intervju genomfördes med två informanter från samma organisation, eftersom en informanten ansåg att hen inte ensam besatt tillräckligt med kunskap att besvara samtliga frågor. Jag övervägande inför intervjun om informanterna skulle påverka varandras svar om de intervjuades tillsammans, men jag drog slutsatsen att de troligtvis inte skulle göra det och att två personers erfarenheter ger mer kunskap än en.

2.3 Bearbetning av material och analysmetod

Bearbetningen och analysen av materialet är fenomenografisk, med inspiration av hermeneutiken som presenterats i avsnitt 2.1.1 och 2.1.2. Analysens kvalitativa karaktär möjliggör koncentration på djup och detaljer i informanternas berättelser istället för generella slutsatsdragningar. Analysen är

utförd med en strävan att skapa en djup förståelse av materialets helhet och delar och genom tolkning förstå helheten i materialet.

Jag har valt att använda mig av Jens Rennstams och David Wästerfors (2015) tre-steps arbetssätt: sortera, reducera och argumentera. Genom en välgrundad sortering av det empiriska materialet läggs en god grund för en lyckad analys. Sorteringen görs genom att umgås med materialet och skapa ordning i det. Det är inte mängden material som är avgörande, utan variationen och innebörden i materialet. Genom reducering sällas och beskärs bort det empiriska material som inte är relevant, för att analysen skall kunna koncentreras på det relevanta. Genom reducering skapas även en god representation av materialet genom koncentration och skärpa. Det är däremot viktigt att inte reducera bort delar av materialet som kan ha betydelse för helheten. En lyckad reducering lägger en god grund för en lyckad analys. Slutliga steget är att argumentera för det reducerade materialet utifrån presenterad tidigare forskning och teori. Forskningsfrågorna och de teoretiska utgångspunkterna styr detta 3-steps arbetssätt. (Rennstam & Wästerfors 2015, 181–182; Ahrne & Svensson, 2015, 220–234.)

Inledningsvis har de inspelade intervjuerna transkriberats varefter de utförts. Intervjumallen har använts som bas vid sorteringen av det transkriberade materialet. Olika informanternas svar har märkts med informant 1, informant 2 osv. och sedan klistrats in i intervjumallen. Detta har möjliggjort en sortering av materialet och tillika en första reducering av överflödigt material. Det material som inte har med forskningsfrågorna att göra har reducerats bort.

Det färdigtranskriberade materialet har sedan genomlästs upprepade gånger för att skapa ett helhetsintryck genom att "umgås" med det. Då ett helhetsintryck skapats har materialet återlästs i syfte att tolka och identifiera (understryka) delar som besvarar undersökningens syfte och frågeställningar som understreckats i olika färger. Delar av materialet som inte ansetts vara relevant och som med säkerhet inte kan ha betydelse för helheten har reducerats bort. Likheter och skillnader har uppmärksammat i det beskärda materialet och uppfattningar har kategoriserats i beskrivningskategorier, "teman". En del teman har varit förbestämda och utformade utifrån studiens syfte och frågeställningar, medan andra har växt fram under analysens gång. För att underlätta analysen har jag upprättat ett kategoriseringsschema i takt med återkommande uppfattningar som sammanställts i figur 2 nedan.

KATEGORISERINGSSCHEMA

- 1) Erfarenheter av kontakt med relation våldsutsatta män
 - A) Förekomst
 - B) Kontaktsätt
 - a) Kontaktat själva
 - b) Hänvisats
 - C) Våldstyper
 - a) Psykiskt våld
 - b) Lindrigt fysiskt våld
 - c) Grovt fysiskt våld
 - d) Ömsesidigt våld
- 2) Anmälningsbenägenhet
 - A) Hur många har anmält
 - B) Påverkan på anmälningsbenägenheten
 - a) Anmäler
 - b) Anmäler inte
 - a) Maskulinitet
 - b) Konsekvenser av att anmäla
 - c) Polisens oförmåga att hjälpa
- 3) Våldsutsatta mäns uttryckta erfarenheter av polisens bemötande
 - A) Positiva erfarenheter
 - B) Negativa erfarenheter
- 4) Bemötande av våldsutsatta män
 - A) Underlätta
 - a) Uppmuntra berättande
 - b) Empatiskt/ Sensitivt bemötande
 - c) Bekräftelse
 - d) Informera
 - e) Hänvisa
 - B) Undvika
- 5) Utvecklingsförslag
 - A) Allmän nivå
 - a) Attitydförändring/ Acceptans
 - b) Information /Berättelser
 - B) Polisen
 - a) Information
 - b) Kampanj/ temavecka
 - c) Utbildning
- 6) Erfarenheter av kontakt med relation våldsutsatta män
 - D) Förekomst
 - E) Kontaktsätt
 - c) Kontaktat själva
 - d) Hänvisats

Huvudteman: Stora bokstäver
Subteman: Små bokstäver
Identifierade under analysen

Figur 2. Kategoriseringschema för analys (Sandell, 2022).

Informanternas olika uppfattningar har sedan jämförts med varandra utifrån likheter och skillnader för att skapa en förståelse. En informants berättelse har setts som en del och samtligas som en helhet, likaså de olika kategorierna. Genom att pendla mellan delar och helhet har en tolkning växt fram, likt en hermeneutisk spiral (Patel & Davidson 2019, 38). De olika kategoriernas underliggande strukturer har slutligen studerats genom jämförelse för att skapa en förståelse. Likheter och skillnader i materialet har uppmärksamrats. I resultatdelen kommer de funna kategorierna att tolkas, presenteras och argumenteras för med hjälp av utvalda citat ur informanternas berättelser.

2.4 Validitet och reliabilitet

Begreppen *validitet* och *reliabilitet* har inte samma betydelse i kvantitativa som kvalitativa studier. I kvantitativa studier innebär validitet att undersökaren mäter det som ska mätas. I kvalitativa studier innebär validitet att studien följer ambitionen att exempelvis upptäcka företeelser, att tolka och beskriva individers uppfattningar, som i denna studie. Därmed genomsyrar validiteten hela forskningsprocessen. Semistrukturerade intervjuers unika karaktär försvårar säkerställandet av validiteten. I transkriberingsprocessen förekommer en medveten påverkan i valet av text för analys, eftersom viktiga inslag av talspråket som exempelvis betoningar, miner och kroppsspråk försvinner vid transkribering. För att undvika detta kan transkriberingen göras ordagrant och undersökaren kan lämna kvar pauser och oavslutade meningar för att minimera påverkan på analys. Detta har dock inte gjorts i transkriberingen av denna studie eftersom förekomsten av utfyllnadsord och upprepningen var återkommande och reducerades bort för att göra texten läsbar. (Patel & Davidson 2019, 133–138.)

För att läsaren själv skall kunna bilda sig en uppfattning av analysens tolkningsprocess och dess trovärdighet utarbetas analysen genom att bolla mellan citat och kommenterande text. Validiteten i denna studie höjs genom att beskriva undersökningsprocessens varje steg i figur 1 och 2 så grundligt som möjligt, att läsaren kan förstå undersökarens gjorda val, vilket skapar underlag för tolkning av undersökningens validitet. (Patel & Davidson 2019, 134–136.) Det bör poängteras att fastän resultatet i denna studie inte kan anses vara generaliserbart på den större populationen, bör det inte ses som en svaghet eftersom det är individernas subjektiva uppfattningar, åsikter och erfarenheter som undersöks. Undersökningens validitet stärks ytterligare genom användandet av öppna frågor och följdfrågor samt låta informanterna tala fritt och be dem utveckla sina svar vid behov (Bryman, 2011). Validiteten stärks även genom utformandet av en intervjuguide utifrån studiens syfte och forskningsfrågor. På detta vis undersöks det som har planerats att undersökas (Hallin & Hellin 2018, 88).

I kvantitativa studier innebär reliabilitet och tillförlitlighet att studiens resultat blir det samma om den genomförs igen genom samma metod. I kvalitativa studier behöver detta inte vara fallet. Vid upprepade intervjuer med samma person behöver inte svaren vara de samma eftersom individers uppfattningar, erfarenheter och åsikter är föränderliga. Reliabiliteten i en kvalitativ studie bör därför ses mot bakgrunden av den unika situation som föreligger vid varje enskilt intervjutillfälle. Reliabiliteten i denna studie höjs genom att spela in intervjuerna, vilket möjliggör en ordagrann transkribering av det sagda. "Verkligheten" kan därmed kontrolleras. (Patel & Davidson 2019, 133–134.)

2.5 Forskningsetik

Under hela processens gång från förberedelse till publicering av lärdomsprov beaktas de fyra etiska riktlinjerna genom att följa *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*. Informationskravet uppfylls genom att informera informanterna om studiens syfte, vilket har gjorts i samband med intervjuerna, men även i ett utdelat följebrev (se bilaga 1). Det andra kravet, samtyckeskravet, innebär att intervjupersonerna frivilligt deltar i studien, grundat på egen bedömning av tillräckligt med information om studien och dess syfte. Samtliga informanter har tillfrågats om de vill delta eller självmant kontakta undersökaren. Det tredje kravet, konfidentialitetskravet uppfylls om studiens deltagare inte går att identifieras utifrån studien och dess material. I denna studie har detta delvis efterföljts eftersom informanterna självmant önskat att deras arbetsplatser skall nämnas. En informant önskade även att nämnas vid namn. Dessa önsknings betyder att deltagarna övervägt att deras intressen skyddas och att de inte lider skada av sitt deltagande, trots att de kan kopplas till en arbetsplats och därmed inte kan anses vara 100 % anonyma. Anonymiteten har garanterats genom att byta ut samtligas namn till informant 1, informant 2 osv. Inspelningarna och tillhörande transkribering kommer att raderas vid lärdomsprovets publikation, vilket garanterar anonymiteten. Slutligen kommer raderandet av inspelningarna och transkriberat material efter publikation att uppfylla det sista kravet, nyttjandekravet. Kravet innebär att insamlat material enbart används för detta lärdomsprov och dess syfte. (Hallin & Hellin 2018, 48; Patel & Davidson 2019, 83–86.)

3 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER OCH BEGREPP

I detta kapitel kommer teoretiska utgångspunkter och begrepp att presenteras, för att sedan användas som stöd i analysen. Kapitlet inleds med en definition av våld och dess olika former, följt av tidigare

studier kopplat till relationsvåldsutsatta män. Vidare följer en genomgång av teori om maskulinitet och hegemonisk maskulinitet och kapitlet avslutas med en presentation av polisens praxis.

3.1 Definition av våld och dess olika former

Begreppet *partnervåld* är ett mångfacetterat begrepp med otaliga definitioner. Psykologen Per Isdahl har i sin bok *Meningen med våld* (2001), som blivit en grundbok inom våld, definierat våld på följande sätt: "Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något som den vill" (Ibid, 34). Denna definition belyser partnervåldets breda utsträckning. Partnervåld kännetecknas av att våldet tenderar att öka i intensitet, fortlöper oftast under en lång period och kan gradvis bli ett förväntat och accepterat inslag i vardagen. (Ålands landskapsregering, 2019.)

Partnervåld kan delas in i sju olika kategorier beroende på våldets form:

- 1.) **Fysiskt våld:** Kännetecknas av alla former av oönskad beröring och handling som skadar eller fysiskt smärtar.
- 2.) **Psykiskt våld:** Kännetecknas av olika former av kränkande behandling, exempelvis genom ord, handlingar, kontrollering, hot, isolering, utagerad svartsjuka och förföljelse mm.
- 3.) **Sexuellt våld:** Kännetecknas av att mot sin vilja tvingas att delta eller se på sexuella handlingar
- 4.) **Ekonomiskt förtryck:** Kännetecknas av hot av ekonomiska slag, begränsningar av ekonomiska tillgångar och tvingande till utförande av ekonomiska olagligheter.
- 5.) **Materiellt våld:** Kännetecknas av att skapa rädsla eller kränkning genom att slå sönder eller förstöra materiella saker.
- 6.) **Latent våld:** Kännetecknas av ständig närvaro av möjligheten till våld som uttrycks genom gester, uttalanden och kroppsspråk.
- 7.) **Försummelse:** Kännetecknas av avsiktliga handlingar som kan leda till ohälsa, sjukdom och lidande, exempelvis genom att inte medicinera eller svälta.

Oftast förekommer fler av dessa former parallellt och gemensamt är att de utövas för makt och kontroll. (Ålands landskapsregering, 2019.). Vad som upplevs som våld är subjektivt och varierar beroende på både kulturell och historisk kontext.

3.2 Tidigare studiers resultat av relationsvåldsutsatta mäns våldserfarenheter, anmälningsbenägenheter och polisens bemötande

Heiskanen och Ruuskanen (2010) kom i sin studie fram till att män främst utsätts för hot om våld, hindrande av rörelse och fasttagande, slag och slag med knytnäve, kastande av hårt föremål och sparkar av en nuvarande eller dåvarande partner. I studien kom de även fram till att kvinnor oftare utsätts för hot, sexuellt våld och annat våld, medan det inte finns några könsskillnader gällande fysiskt våld. (Ibid.)

Enligt Brottsförebyggande rådets kartläggning (2009) är förtroendet för rättsväsendet bland relationsvåldsutsatta män lägre i jämförelse med våldsutsatta kvinnor eller män utsatta för annat våld. Män känner sig även sämre bemötta av polis än vad kvinnor med samma erfarenhet gör (Hradilova Selin, 2009). Liknande resultat fick Drijber, Reijnders och Ceelen i sin studie (2013). Männerna kände att polisen inte tog dem på allvar och kände sig sämre bemötta än kvinnor i samma situation. Detta har lett till att våldsutsatta män förhåller sig mer negativt till rättsväsendet i jämförelse med kvinnor i samma position (Hradilova Selin, 2009).

Det finns upprepade studier som påvisar ett återkommande problem inom det professionella bemötandet av relationsvåldsutsatta män. Upprepade internationella studier har påvisat att våldsutsatta män anser att de blivit dåligt bemötta av polis och att de därför inte vågar eller inte vill anmäla våldet och då de väl anmäler våldet blir de inte trodda eller så förminskas händelsen (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013; Douglas & Hines, 2011). Detta problem finns även i Sverige. Män vågar inte eller vill inte anmäla våldet, eftersom de är rädda för att bli förminskade, utskrattade eller misstrodda. Vid anmälan blir de sämre bemötta än kvinnor (Hradilova Selin, 2009). Inom Finland har Heiskanen och Ruuskanens studie påvisat att så gott som ingen partnervåldsutsatt man anmäler våldet till polisen inom pågående relation (Heiskanen & Ruuskanen, 2010.) Drijber, Reijnders och Ceelen undersökte i sin studie (2013) orsaker till utebliven anmälan och kom fram till att bidragande orsaker var rädsla att inte bli tagen på allvar (49 %), tron att polisen inte kommer vidta några åtgärder (35 %) och skam (31 %). (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013.)

Trots att Brottsförebyggande rådets studie resulterade i att majoriteten av männen ansåg att de fått ett professionellt bemötande av polis (Hradilova Selin, 2009), påvisar andra studier avvikande resultat. I Douglas och Hines studie från 2011 rapporterade män att då de ringt efter polisen kom det aldrig någon patrull till platsen. Andra män rapporterade att då polisen kommit på plats, blev de förlöjligade eller ibland till och med arresterade som gärningspersoner. En del rapporterade även om

könsstereotyp behandling. Av dessa fall hade polisen i 25,4 % av fallen inte gjort någonting eller ignorerat eller avfärdat dem. I 21 % av de fall som männen tillkallat polis till platsen, hade polisen vägrat att gripa deras kvinnliga partner och i 38,7 % av fallen hade polisen meddelat att de inte kan göra något. (Douglas & Hines, 2011.) Liknande resultat fick Drijber, Reijnders och Ceelens i sin studie (2013). Av de män som sökt hjälp rapporterades det att de inte tagits på allvar eller själva blivit misstänkta. I 33 fall där män hade försökt göra en anmälan, hade polisen vägrat att vidta några åtgärder. Männen i studien kände att polisen inte tog dem på allvar och de kände sig sämre bemötta än kvinnor i samma situation. (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013.)

De tidigare studier som presenterats ovan påvisar att relationsvåldsutsatta män inte verkar få ett professionellt bemötande av polis och att det råder könsskillnader i polisens bemötande. Emellertid är dessa studier utförda i andra länder än Finland och majoriteten är utförda genom enkätstudier, vilket inte behandlar männens subjektiva åsikter av polisens bemötande. Tidigare studier påvisar även att män har svårt att anmäla våldet som grundas i rädsla att inte bli tagen på allvar, känslor av skam och tron att polisen inte kommer vidta några åtgärder.

3.3 Maskuliniteter

Våld och våldsutövare är oftast kopplat till det maskulina och offer till det feminina. Enligt sociologen R.W. Connell (2005) finns det en hierarkisk ordning av olika former av maskuliniteter och femininiteter i ett samhälle. Denna hierarkiska ordning ger dem olika sociala värden och sociala privilegier utifrån platsen i ordningen. Connell särskiljer på det biologiska och det sociala könet. Det biologiska könet är bundet medan det sociala könet, genus, är både komplext och ständigt föränderligt. Maskuliniteter och femininiteter är olika socialt konstruerade praktiker om hur en kvinna och man ska vara. Dessa rekonstrueras ständigt och förändras i olika kulturella kontexter. Maskulinitet och femininitet är motsatser till varandra och maskuliniteter anses vara överordnad det feminina. Av alla olika maskuliniteter är det mest eftersträvansvärda manliga idealet hegemonisk maskulinitet som är högst upp i den hierarkiska ordningen. (Ibid.) Denna teori är användbar beträffande partnervåld mot män, eftersom i dessa relationer kan maskuliniteten och femininiteten vara omvända och upprätthållandet av det sociala könet kan förklara varför män avstår från att anmäla våldet.

3.4 Hegemonisk maskulinitet

Hegemonisk maskulinitet [HM] definieras av R.W. Connell (2005) som den ledande maskuliniteten i hierarkin av samtliga maskuliniteter och den som är allmänt accepterad. Det handlar inte om en viss

karaktärstyp, utan om en dynamisk process som skapas inom en grupp och samtidigt upprätthåller makt och segregering. HM är socialbunden och allmänt accepterad, en "ideal man", som alla män skall sträva efter att vara. Maskulinitet är som redan tidigare nämnts, ett socialt konstruerat kön som ständigt är föränderligt. Connell (2005) tolkar det sociala könet *maskulinitet* som något man "gör" istället för något man "är". Teorin om hegemonisk maskulinitet går ut på att särskilja på det biologiska könet, *man* och det sociala könet, *maskulinitet*. Hegemonisk maskulinitet är inte könsbundet till det biologiska könet man, utan en kvinna kan även utifrån sina egenskaper vara hegemonisk maskulin. (Ibid.)

Hegemoni relaterar till en kulturell dynamik och dominans i samhället som helhet, byggd på särskilda könsrelationer, vilket gör det möjligt för vissa grupper av män att behålla en ledande position och motivera underordningen av andra maskuliniteter. HM förkroppsligas som ekonomisk, ideologisk och sexuell dominans som upprätthålls av heterosexuella män. Motsatsen till dessa kan ses som separation från HM. Typiska maskulina egenskaper är starkhet, förmåga att ha kontroll och självständighet medan typiska feminina drag är svaghet, emotionalitet och känslighet (Connell, 2005).

Den hegemoniska positionen är alltid omtvistad och utmanad av vilken grupp av kvinnor och män som helst. Att göra maskulinitet är sammanflätat med att utöva våld och vanligtvis uppfattas våld i vårt samhälle som maskulint. HM upprätthålls vanligtvis genom auktoritet, men direkt våld kan även användas. (Connell, 2005.)

James Messerschmidt (2018) har gjort en socialpsykologiskt orienterad tolkning av Connells (2005) definition av HM. Till skillnad från Connell (2005) har Messerschmidt (2018) tolkat Connells (2005) HM som tre olika maskuliniteter, eftersom han anser att dessa inte behöver sammanfalla, utan en person kan tillhöra den ena kategorin i en situation och en annan i en annan situation. Messerschmidts (2018) tolkning skiljer på de olika komponenterna i Connells definition (2005): 1) dominerande maskulinitet (utövande av makt och kontroll) 2) dominant maskulinitet (mest förekommande maskuliniteten) och 3) hegemonisk maskulinitet (legitimerar makt över andra män och kvinnor). (Ibid.)

Enligt Connell ska samtliga män ha en vilja att sträva mot HM. En man som blir utsatt för partnervåld av sin fru är motsatsen till HM och ses enligt Connells teori som feminin. I dessa fall är det kvinnan i förhållandet som ses som maskulin och eventuellt även hegemonisk maskulin utifrån sitt sociala kön, trots att det biologiska könet är kvinna. Det kan tänkas att män inte vill att våldsutsattheten kommer till

kännedom, eftersom de då förlorar det sociala könet och faller ner på den hierarkiska stegen av samtliga kön.

3.5 Praxis hos polisen

Till polisens uppgifter hör att förbygga, avslöja och utreda brott samt föra brott till åtalsprövning (Polislag, 872/2011, kap 1 § 1). Polisen ska i sin verksamhet vara saklig och opartisk samt främja likabehandling och försonlighet (Ibid, §6). Fysisk misshandel inom parförhållanden är i Finland en straffbar handling, oavsett om misshandeln är av lindrig karaktär. Åtalsrätten för lindrig misshandel ändrades 2011 efter en proposition från riksdagen (RP 78/2010rd). Sedan 2011 får åklagare väcka åtal för lindrig misshandel som skett inom parförhållande, trots att offret varken vill anmäla våldet eller föra brottet till åtal, vilket gör att all form av partnervåld i form av fysiskt våld lyder under allmänt åtal. Polisen är därmed skyldig att upprätta en brottsanmälan på händelsen, oberoende av om målsägande eller offret vill anmäla händelsen eller inte (Polisen, 2021). För att en anmälan skall kunna upprättas bör polisen dock få kännedom om våldet.

Till polisens arbetsuppgifter inom alarm- och övervakningssektorn hör att åka på hemalarm till privata bostäder. Innan 2011, då polisen larmades till en privat bostad p.g.a. en lindrig misshandel inom ett parförhållande, upphörde polisens åtgärder redan innan en brottsanmälan upprättats om inte målsägande krävt åtgärder (RP 78/2010rd). I dagsläget måste polisen registrera en anmälan, som leder till förundersökning och vidare till åklagare för åtalsprövning eller böter. Polisen är därmed skyldig att skriva en anmälan på lindrig misshandel inom parförhållanden och skyldiga att utreda brottet. Denna ändring har gjort att de våldsutsatta skyddas eftersom våldet inom parförhållanden enligt presenterad forskning ovan tenderar att öka i både intensitet och grovhet ju längre våldet fortlöper (Ålands landskapsregering, 2019). Därmed kan polisens upprättande av en anmälan vid lindrig misshandel eventuellt vara brottsförebyggande gentemot grövre brott samt vara bidragande till brytande av våldscirkeln. Polisen erbjuder även offer för partnervåld stöd genom att förmedla deras personuppgifter till stödorganisationer efter egen önskan.

Misshandelsbrotten regleras i Finlands Strafflag i kapitel 21 och listas i tre olika brottsrubriceringar beroende på brottets grovhet. 5 § *Misshandel*, 6 § *Grov misshandel* samt 7 § *Lindrig misshandel*. Misshandel innefattar att utsätta en person för fysiskt våld eller utan att göra det skadar hälsan, tillfogar smärta eller försätter en person i medvetslöshet eller motsvarande tillstånd. En misshandel kan anses vara lindrig om den som helhet bedöms som ringa med hänsyn till våldet, kränkningen av den kroppsliga integriteten eller skada tillfogad offrets hälsa. Gärningens följder ska anses vara

mindre betydande eller så skall gärningen anses vara ringa med beaktande av andra omständigheter vid brottet. Exempelvis omfattar lindrig misshandel örfilar, luggningar och knuffar. Misshandeln är grov om offret försätts i livshotande läge, tilldelas svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, om misshandeln begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt eller om misshandeln utförts med hjälp av livsfarliga hjälpmedel. Misshandeln ska även som helhet berömmas som grov. (Strafflag, 1889/39, kap 21 § 5–7.)

Partnervåld innefattar inte enbart fysiskt våld utan även andra typer av våld som presenterats ovan i delkapitel 3.1. En del av dessa regleras även i Strafflagens övriga kapitel. Exempelvis regleras sexualbrotten i 20:de kapitlet, kränkning av integritet och frid samt ärekränkning i 24:de kapitlet och brott mot friheten i 25:te kapitlet, för att nämna några. Åklagaren får dock inte väcka åtal i majoriteten av brotten som behandlas i dessa kapitel om inte målsägande anmäler brottet till åtal eller synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks. (Strafflag, 1889/39.) Med synnerligt viktigt allmänt intresse menas att åtal måste väckas för att inte påverka den allmänna rättsuppfattningen, systemet legitimitet eller lagens allmänpreventiva verkan (Åklagarmyndigheten, 2022).

4 RESULTAT OCH ANALYS

I detta kapitel presenteras undersökningens resultat. Analysen inleds med en presentation av informanter utifrån deras arbete och erfarenhet av kontakt med relationsvåldsutsatta män. Resultatet efterföljs av fem uppdelade kvalitativa analyser enligt studiens frågeställningar. Citat används för att exemplifiera representativa och avvikande åsikter och erfarenheter. Analysen avslutas med en sammanfattning av framkomna resultat i punktform. Tidigare forskning och teori kommer att stöda analysens utformning.

4.1 Presentation av informanter och deras erfarenhet

De fem informanter som inkluderades i studien har varierande erfarenheter av kontakt med relationsvåldsutsatta män. Tre av dem (informant 1, 4 & 5) har en erfarenhet av under 10 personer medan de två övriga (informant 2 & 3) besitter en betydligt bredare kontakt både kvantitativt och kvalitativt. Informanterna har huvudsakligen fått kontakt med dessa män genom att männen på eget initiativ kontaktat deras arbetsplatser eller hänvisats till dem av professionella som bl.a. polisen och socialmyndigheten. Informant tre avviker dock från de övriga informanterna eftersom hen kommit i kontakt med männen via bl.a. forskningsprojekt. I det följande presenteras samtliga informanter kort:

Informant 1 arbetar som öppenvårdshandledare med ämnet våld i nära relationer i en förening i Västra Finland. Av samtliga informanter har informanten kortast erfarenhet eftersom hen arbetat med relationsvåldsutsatt män i cirka sex månader. Hen arbetar med alla former av våld, både med förövare och offer. Män som utsätts för partnervåld är förekommande hos dem, men mer sällan.

Informant 2 arbetar som ansvarig våldsarbetare på medborgar- och expertorganisationen Miessakit RY, som stöder mäns mentala psykiska och sociala tillväxt. Organisationen arbetar exklusivt med män och ordnar mansgruppsverksamhet runt om i landet. Informanten besitter även tidigare erfarenheter med familjearbete och har fem års arbetserfarenhet från Miessakit RY.

Informant 3 är professor i socialt arbete, lektor på universitet och har erfarenhet av fältarbete och forskning. Informanten har forskat om bl.a. partnervåld och har främst kommit i kontakt med relationsvåldsutsatta män genom forskning. 18 män har deltagit i hens forskning om partnervåld.

Informant 4 arbetar som ansvarig handledare hos en av brottsofferjourens enheter. Brottssofferjouren är en organisation som arbetar med alla typer av brottsoffer genom bl.a. stödtjänster. Hen arbetar 50 % med klientarbete och har en arbetserfarenhet sedan 2018.

Informant 5 har arbetat som handledare på Brottssofferjouren sedan 2010. Innan det arbetade hen med förebyggande och förhindrande av våld i par- och närrelationer. Män som blivit utsatta för partnervåld är sällan förekommande hos brottsofferjouren.

4.2 Förekomst av våldsutsatta män och deras uttryckta våldserfarenheter

Informanternas varierande erfarenhet av kontakt med relationsvåldsutsatta män grundas i deras arbetserfarenhet och arbetsplats. Utifrån informanternas berättelser kan slutsatsen dras att våldsutsatta män söker sig främst till Miessakit RY, vilket kan förklaras i att organisationen exklusivt riktar sig till män. Enligt deras statistik var det 125 män som sökte sig till organisationen 2021, varav 90 % var relationsvåldsutsatta män. De övriga informanterna har den uppfattningen att betydligt fler kvinnor än män söker hjälp, tar emot hjälp och berättar om våldet. Några har även den uppfattningen att allt fler män söker hjälp än tidigare, vilket framkommer i exempel 1:

Exempel 1:

Alltså inte är det många. Jag funderade på förra året om det har blivit en liten ökning av män som tar kontakt, men det är inget markant och sedan om vi diskuterar närstående våld så inte är det många. (Informant 4, 2022.)

Vid diskussion om hurdan våld de män de haft kontakt med upplevt är fem av de sju våldsformerna som presenterats i delkapitel 3.1 förekommande i informanternas berättelser. Dessa är fysiskt våld, psykiskt våld, latent våld, ekonomiskt förtryck och materiellt våld. Av dessa är de tre förstnämnda återkommande. Samtliga informanter har utifrån deras erfarenheter den uppfattningen att män främst utsätts för psykiskt våld, vilket är svårt att bevisa utifrån rådande lag. En del män tenderar även att tycka att det psykiska våldet är värre än det fysiska. Informanternas uppfattningar av mäns utsatthet för fysiskt våld är varierande. Samtliga informanter har den uppfattningen att lindrigt fysiskt våld som att klösa, kasta saker och slå är förekommande, men majoriteten har den uppfattningen att det sker mer sällan. Deras uppfattningar om det fysiska våldet framkommer i exempel 2:

Exempel 2:

Sitten oli myös fyysistä väkivaltaa, ehkä enempi semmoista satunnaista tai vähäisempää tai ei niin haavoittuvaa, mutta sitäkin oli kyllä reilusti, että varmaan yli puolet kertoi siitäkin muistaakseni. (Informant 2, 2022.)

Sedan var det också fysiskt våld, kanske mera sådant ibland förekommande eller lindrigare eller inte så skadligt men det fanns nog mycket av det, jag minns att säkert över hälften berättade om sånt. (Min översättning.)

Exempel 2 exemplifierar även att en del män verkar tycka att det psykiska våldet är värre än det fysiska eftersom de berättar det i förbifarten. I diskussion kring fysiskt våld förundras flera informanter över varför män varken berättar eller söker hjälp för fysiskt våld eftersom det enligt folkundersökningar är förekommande. Endast en informant berättar om mäns uttryckta erfarenheter av grovt fysiskt våld. Samtliga informanter har den uppfattningen att män inte verkar uppleva det lindriga fysiska våldet allvarligt. De upplever att det kan grundas i maktbalansen mellan kvinna och man eftersom mannen oftast är större och starkare och därmed har möjligheten att få slut på våldet om så önskas:

Exempel 3:

Ihan valtaosa puhui siitä henkisestä väkivallasta ja sitten jos on tapahtunut jotain fyysistä niin se ohitetaan sillä että no olihan siinä sitäkin - - miehet kokevat sen henkisen väkivallan raskaampana huomattavasti kuin sen fyysisen, se on varmaan myös se yleisempi johtuen ihan näistä voimantasapainosta. (Informant 2, 2022.)

Största delen talade om psykiskt våld och sedan om något fysiskt hade hänt så nämndes det i förbifarten - -män upplever det psykiska våldet betydligt tyngre än det fysiska våldet, det är förmodligen också det vanligare på grund av dessa maktbalanser. (Min översättning.)

Exempel 4:

Männen brukar vara lite starkare och större och har mera makt på det sättet (Informant 3, 2022).

Ur exempel 3 och 4 framgår att informanterna har uppfattningen att männen stannar kvar i relationen eftersom våldet inte upplevs för dem som något de inte skulle klara av. Enligt Connell (2005) i delkapitel 3.4 strävar alla män efter att vara hegemonisk maskulina. Att bli utsatt för fysiskt våld av sina kvinnliga parter är enligt Connell (2005) motsatsen till hegemonisk maskulin. Ur citatet ovan framgår att maktbalansen mellan kvinna och man, feminin och maskulin kan vara en bidragande orsak till att män inte upplever det fysiska våldet som något allvarligt p.g.a. att de är starkare, större och har mera makt då de anser sig själva vara maskulina. Att männen inte verkar uppleva våldet som något allvarligt, något de inte skulle kunna klara av, kan tolkas som ett sätt för männen att försöka sträva mot hegemonisk maskulinitet genom känsla av kontroll och starkhet. Många av dessa män stannar kvar i relationen för barnens skull och tar emot nästan vad som helst och berättar sällan för någon. Dessutom berättar fyra av fem informanter om ömsesidigt våld, från bägge parter, som ofta förekommande då män varit utsatta för våld. Informant 1 exemplifierar detta i exempel 5:

Exempel 5:

Psykiskt våld tänker jag ju på då allra först, men det finns en hel del förhållanden som det är lite åt båda hållen, såna destruktiva förhållanden, är ju ganska vanligt (Informant 1, 2022).

Utöver dessa våldsformer berättar även tre informanter om latent våld d.v.s. hot om användning av våld, vilket framkommer i exempel 6:

Exempel 6:

Det kan ha pågått hemskt länge och det kan hända att det aldrig kommer ett slag, något fysiskt utan att det kan räcka med ett hot om någonting, det är ju också våld, men sen ur brottslagstiftningens synvinkel kan det vara svårt att räkna som våld (Informant 5, 2022).

Informanternas erfarenheter av de våldsformer män berättat att de utsatts för överensstämmer delvis med resultatet i Heiskanen och Ruuskanens studie från 2010, vilket presenteras i delkapitel 3.2. Män

utsätts främst för psykiskt våld, lindrigt fysiskt våld och latent våld. Heiskanen och Ruuskanen inkluderade inte psykiskt våld i deras studie (2010), vilket är främst återkommande bland informanternas uppfattningar. Det uppstår därför en risk att Heiskanen och Ruuskanen (2010) förbisett upplevt partnervåld och eventuellt partnervåldsutsatta män då det inte explicit frågat om psykiskt våld. Psykiskt våld är en form av partnervåld, men är svårt att bevisa juridiskt och om inte män explicit frågas om psykiskt våld kan det leda till att män inte förstår att de utsatts för partnervåld.

4.3 Påverkan på anmälningsbenägenheten

I frågan om hur ofta män anmäler våldet till polisen är det bara en informant som berättar om erfarenhet av kontakt med män som anmält våldet, men enbart i följande fall:

Exempel 7:

Tietenkin se on silloin ihan fyysistä päälle käymistä tai raivoamista, jolla pitäisi pystyä suojaamaan itseä, lapsia ja omaisuutta. Hyvin harvat kertovat siitä, että ne on ottanut poliisiin yhteyttä. (Informant 2, 2022.)

Såklart handlar det då om fysiskt påhopp eller raseri som man ska kunna skydda sig själv, barnen eller egendomen emot, ytterst få berättar att de kontaktat polisen. (Min översättning.)

I exempel 7 uppfattar informanten att männen tenderar att anmäla våldet först då de behöver skydda någon och/eller något, då det är ett måste att anmäla. De övriga informanterna har inte haft kontakt med någon som anmält våldet. Några berättar om män som funderat på att anmäla, men endera har de funderat på fel brottsrubriceringar då de inte uppfattat att de utsatts för partnervåld eller så har steget varit för stort. Männen tänker ofta på konsekvenserna av att anmäla, hur den fortsatta processen går till och vad som händer ens partner och eventuella barn. Samtliga har den uppfattningen att män sällan anmäler våldet eller berättar att de anmält. För män är det ett stort steg att ta kontakt med polisen eller annan myndighet och ett ännu större steg att anmäla våldsutsatthet, vilket framkommer i exempel 8:

Exempel 8:

Män är rätt ofta utsatta för våld men det kommer inte fram i offentligheten, hos myndigheter som polisen - -det är tabubelagt - -det är jätte svårt att få fram, man tiger ofta (Informant 3, 2022).

Att samtliga informanter haft kontakt med män som utsatts för olika grader av fysiskt våld, men att enbart en har erfarenhet av män som anmält våldet, bestyrker mörkertalet gällande partnervåld mot män. Samtliga informanter upplever även att mörkertalet är stort. Enligt Heiskanen och Ruuskanens studie från 2010 som presenteras i delkapitel 3.2, kom enbart 0,5 % av partnervåldet från en nuvarande partner och 21,6 % av allt partnervåld mot en man till polisens kännedom. Utifrån informanternas erfarenheter kan ingen jämförelse dras, men ytterst få anmäler. Vid diskussion om varför män avstår från att göra en anmälan framkom ett flertal olika uppfattningar. De tre mest återkommande uppfattningarna till varför män avstår från att anmäla våldet är sammanfattade i tre teman 1) Upprätthållande av maskulinitet 2) Konsekvenser av att anmäla 3) Polisens oförmåga att hjälpa.

4.3.1 Upprätthållande av maskulinitet

Maskulinitet är ett återkommande tema i diskussionen kring varför män avstår från att anmäla våldet. Informanterna upplever att män är rädda för att vara omanliga om de berättar att de utsatts för våld av sina kvinnliga partner:

Exempel 9:

En stark faktor är den där maskulinitet och manlighetsnormen är enorm, att det visar feghet och att mannen inte kan försvara sig mot kvinnor, att det är skamfullt och att man tror att de skrattar åt en om man går till polisen och man gör sig löjlig - - Man tycker att man inte är man om man tar stryk av en kvinna, det gamla mansidealet lever kvar mycket starkt. (Informant 3, 2022.)

I exempel 9 framkommer hur det gamla mansidealet, att mannen ska vara på ett visst sätt och besitta vissa egenskaper lever kvar i den västerländska kulturen. Det kan därför anses vara tabubelagt och skamfullt att som man bli slagen av sin partner, eftersom det kan anses vara motsatsen till maskulina egenskaper. Informant 2 tar även fasta på bilden av att vara man, vilket framkommer i exempel 10:

Exempel 10:

Mies saattaa ajatella että kyllä hän kaikenlaista kestää ja kun on mies pitääkin kestää ja pitää kestää henkistä väkivaltaa ja välillä fyysistä kolhimista. Se on tämmöinen kulttuurijuttu joka siinä on varmaan yksi suurimpia ongelmia. (Informant 2, 2022.)

Mannen kan tänka att nog klarar jag av allting och som man ska jag klara av det och tåla psykiskt våld och ibland fysiskt våld, att det är en sådan kultur sak är säkert ett av de

större problemen. (Min översättning.)

I exempel 10 beskrivs att vara man medför att man ska tåla mer, vilket bestyrks genom den kulturella kontext man lever i. Ytterligare fortsätter informanten med:

Exempel 11:

Joku voi varmaan ajatella, että kyllä mä varmaan tän fyysisen väkivallan pärjään koska olen isompi, fyysisempi ja voimakkaampi. Sitä fyysistä väkivaltaa ei ehkä koeta niin vaarallisena tai pelottavana. (Informant 2, 2022.)

Någon kan säkert tänka så att nog klarar jag av det här fysiska våldet eftersom jag är större och fysiskt starkare, det fysiska våldet upplevs inte så farligt eller skrämmande. (Min översättning.)

I exempel 11 exemplifieras hur män eventuellt inte upplever våldet som något allvarligt och de därför inte anser att de bör göra en anmälan, eftersom man som man är större, fysiskt starkare och kan vid behov få slut på våldet. Dessa egenskaper är maskulina genom vilka man kan "göra" maskulinitet. Informant 5 har den uppfattningen att stereotyper om män och kvinnor kan påverka anmälningsbenägenheten, speciellt gällande hur kvinnor och män ska behandla olika situationer, att män ska tåla mer, vilket framkommer i exempel 12:

Exempel 12:

Jag tror att det kan kännas som en högre tröskel för en man att gå och göra en anmälan fast jag förstås skulle hoppas att det inte skulle behöva kännas så - - det finns fortfarande många som har stereotypa tankar som det lyftes fram 5 eller 10 år sen en man som ringt till nödcentralen och fått ett ganska hemskt svar, "får du inte kuri på din egen kvinna". (Informant 5, 2022.)

I delkapitel 3.3 har presenterats att Connell (2005) tolkar det sociala könet *maskulinitet* som något man "gör" istället för något man "är". Av detta kan slutsatsen dras att män väljer att avstå från att anmäla eftersom de då fortfarande kan "göra" maskulinitet då de är starka, har förmågan att ha kontroll och är självständiga då de väljer avstå från att anmäla våldet. Dessa egenskaper är enligt Connells (2005) teori hegemoniskt maskulina, vilket framkommer i delkapitel 3.4. Att anmäla våldet kan tolkas stämma överens med feminina egenskaperna svaghet och känslighet. Så länge ingen utomstående har kunskap om våldet kan mannen fortfarande vara maskulin och eventuellt även hegemonisk maskulin, som en man förväntas vara. Connells teori (2005) om maskulinitet och hegemonisk maskulinitet kan därmed användas för att förklara varför män avstår från att anmäla

våldet. Det kan även tolkas som att detta tema grundas i känslan av skam som i Drijbers, Reijnders och Ceelens (2013) studie som presenterats i delkapitel 3.2 påvisat vara en bidragande orsak till att män inte anmäler våldsutsatthet av sin kvinnliga partner (Ibid, 2013).

4.3.2 Konsekvenser av att anmäla relationsvåld

Det andra återkommande temat grundas i konsekvenserna av att anmäla relationsvåld. Informanterna har den uppfattningen att män avstår från att göra en anmälan eftersom de funderar kring vilken nytta en anmälan har och vilka konsekvenser som följer en anmälan, som informant 2 uttrycker i diskussionen varför män avstår från att anmäla:

Exempel 13:

Moni mies näkee sen niin että ei ole vastaavaa hyötyä ehkä enemmän haittaa (Informant 2, 2022).

Många män ser det så att det inte finns någon motsvarande fördel eventuellt mer skada (Min översättning).

I exempel 13 framkommer att männen väger mellan nyttan av att göra en anmälan och inte göra en anmälan mot varandra och drar slutsatsen att en anmälan efterföljer mer negativa konsekvenser än positiva, vilket framkommer i exempel 14. Män är rädda för att situationen förvärras av en anmälan och de är osäkra över processen som efterföljer en anmälan:

Exempel 14:

En sak är att de tycker att saken blir värre med det, det blir många slags episoder efter det, polisutredning och kanske domstolsbehandling - - hemligheten kommer också ut (Informant 3, 2022).

Informanterna upplever att män är rädda att anmälan förvärrar för samtliga inblandade och att det därför är bättre att avstå. Männen upplever att våldet inte är allvarligt och att det är bättre för barnens skull att stanna kvar i relationen, vilket framkommer i exempel 15:

Exempel 15:

Dom som inte ännu har gjort, så antingen funderar de på att göra det men så funderar de på att lönar det sig, vad händer sen. Dom som vill stanna kvar anser inte att det är så allvarligt - - de avstår nog från att göra en anmälan då de anser att det blir bättre för barnens skull och så. (Informant 4, 2022.)

Förutom uppfattningen att en anmälan förvärrar för barnen har informanterna även den uppfattningen att män är rädda för att bli lämnade av sin partner eller att partnern ska hämnas:

Exempel 16:

Mutta sitten voi olla myös tällainen, että mies voi monena tapana olla peloteltu tai alistettu ja ehkä niinkuin manipuloitu, eli oikeastaan peloteltu niin että mies ei uskalla ottaa yhteyttä koska hän tietää, että jos hän sen tekee, niin se kostetaan jollain lailla, eli esimerkiksi ja varmaan nimenomaan lasten kautta. Niin jos uskaltaisin ilmoittaa, niin sitten vaikeuttaisi huomattavasti huoltajuutta ja suhdetta lapsiin. Eli me mennään tässä näihin huoltoriitoihin. (Informant 2, 2022.)

Det kan också vara så att mannen på många sätt är rädd eller underordnad och kanske manipulerad, att mannen är så rädd att han inte vågar ta kontakt eftersom han vet att om han gör det så kommer det att hämnas på honom, exempelvis genom barnen. Att om jag skulle våga anmäla så skulle det avsevärt försvåra vårdsnaden och relationen till barnen, vi går in i vårdnadstvister. (Min översättning.)

I exempel 16 exemplifieras uppfattningen att män är rädda för att kvinnan hämnas på dem genom barnen, vilket förvärrar för barnen och eventuellt deras relation till barnen. Informanterna har den uppfattningen att männen väljer att avstå från att göra en anmälan då de väger konsekvenserna av att göra en anmälan mot konsekvenserna av att inte göra en anmälan. De drar slutsatsen att det är bättre att stanna kvar eller inte anmäla våldet eftersom våldet ändå inte är allvarligt och relationen till barnen och kvinnan är viktigare.

4.3.3 Polisens oförmåga att hjälpa

Det sista återkommande temat är kopplat till polisens bemötande av män som vill göra en anmälan eller berätta om våldet. I exempel 17 och 18 framkommer informanternas uppfattningar om att män är rädda för att inte bli tagna på allvar om de väljer att anmäla partnervåld:

Exempel 17:

Nog är det ju säkert för många män svårt att erkänna att de blir slagna av en kvinna och sedan att gå till polisen, det vet du säkert också att polisen är en mansdominerad bransch, mycket rädsla att inte bli tagen på allvar (Informant 1, 2022).

Exempel 18:

Sitten vähän tämä kyynisyys, että eihän ne kuitenkaan näe tätä tapahtunutta tai ota sitä

vakavasti (Informant 2, 2022).

Sedan lite denna cynism, att dom ändå inte kommer se denna händelse eller ta den på allvar (Min översättning).

Som tidigare nämnts är det svårt för en man att erkänna att han blivit utsatt för partnervåld, vilket kan grundas i maskulinitet och den kulturella kontext som framkommer i exempel 17 och 18. Detta gör att de män som tar steget att göra en anmälan är rädda för att inte bli tagna på allvar, grundat i den stereotypa bilden av partnervåld. Rädslan att inte bli tagen på allvar har i tidigare studier påvisat vara den huvudsakliga orsaken till att män avstår från att anmäla partnervåld (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013; Hradilova Selin, 2009). I exempel 19 framkommer även att män är rädda för att polisen inte kan eller har viljan att hjälpa:

Exempel 19:

Sitten voi olla sitäkin ettei se poliisi auta. Voi olla poliisista ja viranomaisista ylipäättänsä se käsitys, että he asettuvat naisen puolelle. Vaikka jos nainen on se aggressiivinen aggressori ja käynyt päälle, niin saattaa olla että suositellaan että mies poistuu asunnosta vaikka. Sanoisin että tää on ihan riittävässä määrin tämmöistä epäluottamusta viranomaisten objektiivisuutta ja tämmöistä tarkkanäköisyyttä kohtaan. Senkään takia ei haluta tai ei lähdetä ilmoittamaan. (Informant 2, 2022.)

Sedan kan det också vara det att polisen inte hjälper. Det kan överlag vara en sådan förståelse att polisen och myndigheter tar kvinnans parti. Fastän kvinnan är den aggressiva aggressorn och attackerat så rekommenderas exempelvis att mannen avlägsnas från lägenheten. Jag skulle säga att det finns ett tillräckligt stort antal som har misstro gentemot myndigheters objektivitet och noggrannhet. På grund av detta vill man inte eller avstår man från att anmäla. (Min översättning.)

Informanten har den erfarenheten att män avstår från att göra en anmälan eftersom de är rädda för att polisen inte vill eller inte kan hjälpa dem eftersom de tror att polisen tar kvinnans parti, vilket exemplifieras i exempel 19. Männen tror att polisen inte är objektiv. Ytterligare framkommer det i berättelserna att män är rädda för att polisen skrattar åt dem eller beskyller dem för att vara den som utövar våld. Situationen försvåras ytterligare i de fall då våldet är ömsesidigt. Dessa resultat stämmer överens med tidigare studier gällande anmälningsbenägenhet och varför män avstår från att göra en anmälan. Tidigare forskning har påvisat att män är rädda för att inte bli tagna på allvar, förminskade, att polisens inte kommer att vidta några åtgärder och att polisen tar kvinnans parti, grundat i

könsstereotyp behandling. (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013; Douglas & Hines, 2011.) Ytterligare stämmer den könsstereotypiska behandlingen överens med resultatet i Venhos studie från 2017, att manliga poliser förhastat kan dra slutsatsen att kvinnan är den part som bör skyddas, vilket presenteras i delkapitel 1.3. Utifrån detta går det att dra den slutsatsen att det är oroväckande om män avstår från att göra en anmälan grundat på tron att polisen inte kommer vidta några åtgärder eller att polisen inte skulle vara objektiv eller inte skulle ta dem på allvar eller på något sätt göra dem till åtlöje. Detta är emot polisens praxis och principer. Polisen ska i sin verksamhet vara saklig, opartisk och främja likabehandling. Till polisens uppgifter hör bl.a. att avslöja och utreda brott och när det gäller partnervåld är polisen skyldig att upprätta en anmälan oberoende om våldet är lindrigt eftersom det lyder under allmänt åtal som presenteras i delkapitel 3.5.

4.4 Relationsvåldsutsatta mäns uttryckta upplevelser av polisens bemötande

Inför analysen av polisens bemötande av relationsvåldsutsatta män konstruerades två motsatta teman, positiva erfarenheter och negativa erfarenheter. Eftersom endast en av informanterna har erfarenhet av män som anmält våldet besitter hen mest erfarenhet av mäns uttryckta upplevelser av polisens bemötande, vilket gör att resultatet som presenteras inte är generaliserbart men har ändå betydelse för studien och dess resultat. Tre av informanterna har ingen erfarenhet av polisens bemötande. I Exempel 20 drar informant 5 den slutsatsen att eftersom ingen berättat om något negativt bemötande, tyder det på att bemötandet har upplevts positivt:

Exempel 20:

Det är inget vi frågar, men jag tänker att nog har de väl blivit bemötta helt okej för inte har de åtminstone beklagat sig (Informant 5, 2022).

Informant 2 har berättat om positivt bemötande av polisen, vilket framkommer i exempel 21.

Informanten har den uppfattningen att de män som har haft kontakt med polisen i förundersökningssammanhang är nöjda över polisens bemötande eftersom de känner att de både blivit hörda och tagna på allvar:

Exempel 21:

Ne miehet jotka ovat tavanneet tutkijoita ovat olleet hyvin tyytyväisiä siitä että he ovat ensimmäinen viranomainen joka ymmärsi heidän kokemusta ja olen ajatellut että siinä joudutaan katsomaan asioita niin kun ne on (Informant 2, 2022).

Dom män som har träffat utredare har varit mycket nöjda över att polisen är första myndigheten som förstår deras upplevelser och jag har tänkt som så att då tvingas

ärendena ses så som de är (Min översättning).

Att de män informanten haft kontakt med känner att de blivit tagna på allvar är betydande med tanke på att tidigare studier har påvisat att män har angett att de inte blivit det och att rädsla att inte bli tagen på allvar är en bidragande orsak till att avstå från att anmäla våldet (Drijber, Reijnders & Ceelen, 2013). Resultatet stämmer även överens med Lerviks resultat i sin studie (2018) av polisens bemötande av missbrukare som presenteras i avsnitt 1.3.1, att polisens bemötande har upplevts positivt i förundersökningssammanhang. Enligt informant 2 känner män att de blivit rättvist behandlade i förundersökningssammanhang, men däremot känner de att kvinnans utsaga är den som polisen utgår från och sedan jämförs mannens berättelse mot kvinnans:

Exempel 22:

- usein on käynyt niin että se naisen tarina on siellä se lähtökohta, tää on se tarina johon sitä miehen tarinaa sitten verrataan (Informant 2, 2022).

- - Ofta har det gått så att kvinnans berättelse är utgångspunkten och mannens berättelse jämförs mot denne (Min översättning).

I exempel 22 upplever informanten att fastän män känner att de blivit positivt behandlade känner de även att polisen tar kvinnans parti då de utgår från hennes berättelse. Könssstereotyp behandling har även påvisats i Douglas och Hines studie från 2011, vilket presenteras i delkapitel 3.2. Beträffande hemuttryckningar och polisens bemötande inom alarm- och övervakningssektorn är uttryckta erfarenheter dock mer negativa. Både informant 2 och 3 berättar om situationer då polisen avlägsnat mannen från hemmet då kvinnan ringt till 112 utan grund. Denna uppfattning exemplifieras i exempel 23:

Exempel 23:

Poliisi ottaa sitten miehen sieltä vaikka itseasiassa on ollut väärän ilmiannon kohteena ja kyselemättä varmuuden vuoksi poistetaan se mies sieltä koska se näyttää siinä tilanteessa olevan se suurempi riski (Informant 2, 2022).

Polisen tar sedan mannen därifrån fastän han blivit föremål för falsk anmälan och utan att fråga avlägsnar de mannen för att han i den situationen ses som den största risken (Min översättning).

Utifrån uttryckta erfarenheter i exempel 23 verkar polisen välja att avlägsna mannen utan att ta reda på vad som hänt och utgå från att kvinnan är den som bör skyddas. Samma slutsats drog Venho

(2017) i sitt lärdomsprov gällande manliga poliser som presenteras i avsnitt 1.3.1 (Venho, 2017). Tidigare studier har även påvisat att polisen i USA har gripit mannen som den misstänkte då han ringt efter polis pga. kvinnans beteende (Douglas & Hines, 2011). Ur exemplet framkommer dock inte om polisen enbart avlägsnat mannen eller om de även gripit honom. De negativa upplevelserna skiljer sig i övrigt från tidigare forskningsresultat som presenterats i delkapitel 3.2. Eftersom dessa bemötanden är beskrivna av den primära källan, våldsutsatta män till den sekundära källan informanterna och sedan åt mig, kan det inte förlitas på att bemötandena är återgivna på fullständigt rätt sätt. Dessa resultat är därmed inte generaliserbara, men ger ändå en indikation på bemötandet. Denna indikation påvisar att polisens bemötande i förundersökningssammanhang upplevs vara positivt, medan polisens bemötande inom alarm- och övervakningssektorn påvisas upplevas mer negativt. De män som berättat om bemötandet verkar ha gjort det på eget initiativ, eftersom det inte är något informanterna verkar fråga om. Därmed kan detta resultat vara missvisande och därför kommer inga ytterligare slutsatser att dras.

4.5 Vad kan en enskild polisman tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män

Utifrån resultatet ovan kan slutsatsen dras att polisen bör tänka på sitt bemötande av relationsvåldsutsatta män, speciellt vid den första kontakten. Informanterna besitter flerårig och mångsidig erfarenhet av kontakter med relationsvåldsutsatta män och kan därmed ge tips och råd beträffande vad polisen kan tänka på i bemötandet. För att underlätta analysen är den uppdelad i två skilda underrubriker 1) Att undvika vid bemötande och 2) Att tänka på vid bemötande för att underlätta.

4.5.1 Att undvika vid bemötande

Bemötande av en relationsvåldsutsatt man är sällan förekommande för polisen, grundat i den låga anmälningsbenägenheten. Som tidigare nämnts är det svårt för en relationsvåldsutsatt man att berätta om våldsutsattheten, grundat i bl.a. rädsla att ses som omanlig och konsekvenserna av att berätta, vilket informant 3 tar fasta på i exempel 24:

Exempel 24:

Dom är så rädda att dom är omanliga, man ska inte göra något för att förstärka den attityden (Informant 3, 2022).

Det är viktigt att undvika bemötande som förstärker rädslan för att ses som omanlig. I exempel 25 framkommer att det för män redan är ett stort steg att berätta om utsattheten och speciellt svårt att

kontakta polisen, vilket är något man bör ha i åtanke som polis då man bemöter män som vill anmäla våldsutsatthet:

Exempel 25:

I det skede som man går till polisen och gör en anmälan är man också ganska känslig och funderar att kommer de att tro mig och kommer de att ta det på allvar. Om det sedan är så att den andra tar det för lättsamt eller på något sätt, så kan det hända att man inte vill berätta hemskt mycket. (Informant 5, 2022.)

Partnervåldsutsatta män kan anses vara en sårbar grupp eftersom de inte bara varit våldsutsatta, utan även förnedrade och genom att berätta, är de rädda för att ses som omanliga. De är rädda för att inte bli tagna på allvar eller att bli misstrodda. Därför skall all form av nedvärderande bemötande av en relationsvåldsutsatt man undvikas, vilket såklart skall undvikas i all form av bemötande av personer i allmänhet. Enligt informant 3 i exempel 26 upplevs en förminskande gest, min eller ett förminskande ord leda till att män undviker att berätta:

Exempel 26:

Det värsta för män är att visa på något sätt - - olika slags negativa, det kan handla om bara kroppsspråk som är jättestark respons då mannen försöker säga något. Det kan vara förlöjligande eller att skratta - -Man skall aldrig visa en förminskade gest, min eller ord. (Informant 3, 2022.)

Eftersom det finns stereotypier om partnervåld i vårt samhälle skall bemötande som på något sätt förstärker rådande stereotypi undvikas. Det räcker med ett skratt, skämt eller ifrågasättande för att männen skall ångra sitt val att berätta. Skämt kan för en del människor kan vara ett sätt att hantera en obekvämlig eller ovan situation, men i samband med bemötande av denna grupp skall detta undvikas, inte bara i bemötande av män, utan även mellan kollegor, vilket informant 5 exemplifierar:

Exempel 27:

Att skämtar man om människorna på förhand till exempel med sina kollegor eller far man dit empatiskt och tänker att nu behöver man kolla vad som är situationen (Informant 5, 2022).

Ur exempel 27 framgår vikten av vad man diskuterar med kollegan innan ett uppdrag och hur det kan påverka bemötandet på ett negativt sätt. Därför skall nedvärderande eller skämtande om ett uppdrag

undvikas. Ur exempel 28 framgår att man skall undvika att ifrågasätta en mans berättelse och istället uppmuntra honom att berätta mer, eftersom ifrågasättande kan ha motverkande effekt:

Exempel 28:

Vara lyhörd och ta emot och aldrig ifrågasätta berättelsen - - om man visar att nu tror jag inte på dig så har det jättenegativ effekt på personen, han vågar inte berätta mer och blir besviken (Informant 3, 2022).

Det som informanterna anser att polisen bör undvika i bemötandet är även sådant som tidigare forskning i delkapitel 3.2 har påvisat att män är rädda för att bemötas av och undviker därför att anmäla (Hradilova Selin, 2009; Drijber, Reijnders och Ceelen, 2013; Douglas & Hines, 2011). Därför bör polisen ha i åtanke hur svårt det är för män att berätta om våldet och anmäla det. I bemötandet bör polisen undvika bemötande som förstärker deras rädslor om att anses vara omanliga, inte bli tagna på allvar, misstrodda eller nedvärderade genom skämt eller skratt. Ytterligare bör ifrågasättande av deras berättelser undvikas.

4.5.2 Att tänka på vid bemötande för att underlätta

Att bemöta en relationsvåldsutsatt man och få honom att öppna upp och våga berätta om våldet är troligtvis inte det lättaste med tanke på denna studies resultat i delkapitel 4.3 gällande faktorer som påverkar anmälningsbenägenheten. Informanterna besitter dock kunskap och erfarenhet av bemötande av denna grupp män och deras erfarenheter kan ge tips på vad polisen kan tänka på i bemötandet. Vid analysen av materialet framkom fem återkommande teman a) Uppmuntra berättandet b) Empatiskt bemötande c) Bekräftelse d) Informera och e) Hänvisa.

Genomgående i materialet som behandlar bemötandet av relationsvåldsutsatta män är uppmuntran att berätta. I exempel 29 uttrycker informant 3 vikten av att fråga rakt ut, vara beredd på att ta emot berättelsen samt ställa följdfrågor för att underlätta berättandet:

Exempel 29:

Man ska visa att man är lyhörd, att man är redo att ta emot historien, göra det lättare för män att börja prata. Fråga direkt alltså, det är jätteviktigt att "har du varit utsatt och kan du berätta om det ". Fråga direkt och låta mannen börja berätta. (Informant 3, 2022.)

Genom att fråga rakt ut underlättar det mannens berättande. Det är även viktigt att lyssna, visa att man har tid och inte bara ställa frågor. Att vara lyhörd visar att man är intresserad av att få höra berättelsen, att man vill förstå och hjälpa. Ur Exempel 30 och 31 framkommer att informanterna anser

att polisen även skall vara empatisk och sensitiv i sitt bemötande för att uppmuntra att berätta:

Exempel 30:

Luoda mahdollisimman turvallinen tilanne siitä ja että nyt on mahdollista vastata poliisiin kysymyksiin ja että se asenne on avoin ja kuunteleva, arvostava, empaattinen ja turvallinen (Informant 2, 2022).

Skapa en så trygg situation som möjligt och uttrycka att nu finns det chans att svara på polisens frågor och att attityden är öppen, lyssnande, uppskattande, empatisk och trygg (Min översättning).

Exempel 31:

Medmänsklighet tycker jag att skall finnas överallt - - känner någon sig trygg eller respekterad i en situation tenderar de att öppna upp sig mycket mera och berätta om saker - -som polis kan man väl också fråga hur någon mår eller har det hänt såna saker att den är självmordsbenägen - - att man vågar fråga och erbjuda hjälp - - att få dem att känna sig trygga - -att man vill hjälpa dem på något sätt. (Informant 1, 2022.)

I exempel 30 och 31 exemplifieras hur viktigt det är att skapa en trygg situation och ha ett öppet sinne. Vid bemötande skall man även respektera alla och det är även viktigt att påminna personen om att den inte är ensam. Vikten av att undvika förutfattade meningar och gå in med öppet sinne framkommer i exempel 32:

Exempel 32:

Ifall det är en sådan adress som polisen far till som de varit till tio gånger tidigare så kan det hända att dom också lite har gett upp hoppet på att det skall bli bättre, men att ändå försöka bemöta de här personerna empatiskt och sakligt och så, för det kan hända att det just är den gången som har varit den sista droppen och ifall man inte blir bemött bra så tänker man att inte vågar jag göra något ännu (Informant 5, 2022).

Enligt informant 5 i exempel 32 kan polisen uppmuntra mannen att berätta genom att alltid ha öppet sinne och vara empatisk. Man kan aldrig veta när en individ känner sig redo att öppna upp och berätta. Informant 4 och 5 anser att det är betydande som polis att beakta att vid relationsvåld brukar personer eventuellt anmäla exempelvis efter tredje gången de utsatts för våld, vilket betyder att om någon påstår att det hänt första gången bör polisen fråga om det hänt tidigare:

Exempel 33:

Första gången man anmäler om våld i en närrelationen så är inte den första gången som det hänt, vanligtvis (Informant 5, 2022).

Förutom att uppmuntra till berättande och ha ett empatiskt bemötande anser informanterna att det är viktigt att polisen på något sätt bekräftar mottagandet av berättelsen som framkommer i exempel 34:

Exempel 34:

Man kan inte ge positiv feedback utan man skall vara ganska neutral men ändå på något sätt förmedla att hej nu utreder vi vad som har hänt och nu är det även någon annan som vet om det här. Att nu är det inte bara din hemlighet eller så, nu vet myndigheterna om det. (Informant 4, 2022.)

För många kan polisen vara den första utomstående som får kunskap om våldsutsattheten och därför är det viktigt att på något sätt bekräfta att berättelsen är mottagen och att en anmälan upprättas. Ur exempel 35 framkommer att ett sätt att bekräfta är att hänvisa till stödorganisationer:

Exempel 35:

Om en polis berättar att det finns ställen som du kan fortsätta prata om det här och att det finns hjälp och stöd, så det är också så att säga lite bekräftelse att det här kan ha påverkat dig också mycket beroende av vad det är för situation, men tanken att man inte blir lämnad ensam. Det är alltid upp till var och en om man är villig att ta emot hjälp eller stöd. (Informant 4, 2022.)

Genomgående i materialet finns vikten av att handleda vidare till stödtjänster för att inte lämna individerna ensamma. En av informanterna berättar om en man som fått ett visitkort av en polis och stoppat detta i plånboken. Två veckor senare hade mannen tagit upp visitkortet och ringt numret till stödtjänsten. En liten gest av polisen kan ha avgörande betydelse för kunden. Ur exempel 36 exemplifierar informant 4 samtliga informanters gemensamma åsikt att polisen ska informera om processens fortsatta gång, d.v.s. vad som händer efter anmälan:

Exempel 36:

Det påverkar jätte mycket det där första bemötandet av polisen hur den där processen känns överlag - -Jag förstår den där neutraliteten att man inte ska ta någon ställning till något men man kan ändå visa att man har tid och att man vill förstå och förklara vad som händer näst, att ge info, vilket vi också gör. (Informant 4, 2022.)

Vikten av att berätta om hur processen fortsätter är väsentlig med tanke på individer som aldrig haft kontakt med polis innan och därmed inte vet hur processen går till och hur polisen arbetar. Sammanfattningsvis skall polisen i bemötandet uppmuntra att berätta, ha ett empatiskt bemötande, på något sätt bekräfta mottagandet av berättelsen, informera om processens fortsatta gång och slutligen alltid hänvisa till stödorganisationer så att personen inte blir lämnad ensam.

4.6 Utvecklingsmöjligheter

Av informanterna frågades hur man kan underlätta berättandet för en relationsvåldsutsatt man och ifall de har förslag på vad polisen kan förbättra för att underlätta berättandet. För att underlätta analysen är den uppdelad i två olika perspektiv: 1) Utvecklingsmöjligheter på samhälls nivå och 2) Utvecklingsmöjligheter inom polisen.

4.6.1 Utvecklingsmöjligheter på samhälls nivå

Samtliga informanter ansåg att problematiken kring mäns utsatthet för partnervåld bör komma till allmänhetens vetenskap. Information om mäns utsatthet bör spridas till allmänheten via medier och berättelser så att mäns utsatthet skulle bli allmänt accepterat i samhället, vilket framkommer i exempel 37:

Exempel 37:

Just att medier eller i samhället kommer ut lite historier, att det ens existerar, skulle göra det mera accepterat i samhället - - att män också kan vara offer - - den här machorollen, att man vågar säga och ta emot hjälp. (Informant 1, 2022.)

Det bör ske ett skifte i den allmänna kännedomen gällande mäns utsatthet. Uppmuntran att berätta, anmäla och söka hjälp bör spridas till allmänheten för att förändra rådande attityder. Det skulle troligtvis leda till att fler män vågar söka hjälp och anmäla våldet om det vore allmänt accepterat att som man göra det. Genom att sprida information skulle män inte behöva känna sig ensamma. Enligt informant 4 i exempel 38 är ifrågasättande av stereotypiska uppfattningar om partnervåld nödvändigt:

Exempel 38:

På samhälls nivå är det jätteviktigt att man tar upp det och håller diskussionen och ifrågasätter stereotyperna, våra attityder (Informant 4, 2022).

Det bör ske en attitydförändring i samhället gällande partnervåld och vad som anses vara "manligt" och "omanligt" och att det inte är omanligt eller tabu att som man vara utsatt för partnervåld. Som

våldsutsatt skall personen aldrig behöva skämmas eller känna att han inte kan anmäla eller att han skall tåla något på grund av sitt kön. Förmågan att söka hjälp för partnervåld ska inte vara könsbundet. För att underlätta berättandet för våldsutsatta män bör det i första hand ske en attitydförändring på samhälls nivå.

4.6.2 Utvecklingsmöjligheter inom polisen

Polisen kan även hjälpa till med attitydförändringen på den samhälls nivå genom att ordna kampanjer och temaveckor och genom dem sprida information till allmänheten om partnervåld. Polisen bör visa att de är förstående, att partnervåld inte är könsbundet och att det är okej att berätta om våldsutsatthet. Dessa åsikter framkommer i exempel 39:

Exempel 39:

Det skulle vara helt super om polisen skulle ha information, att det skulle komma från polisen själv att också män kan vara offer, någon reklamkampanj - - eller någon statusuppdatering på Instagram, att det inte bara är kvinnor som är offer utan även män (Informant 1, 2022).

Kampanjerna bör genomföras så att det inte är stereotypt vem som är offer och förövare. Det bör explicit framkomma att även män kan göra en brottsanmälan och vara utsatt för partnervåld. Förutom att sprida information till allmänheten anser informanterna som informant 3 uttrycker i exempel 40, att information om partnervåld, mäns svårighet att berätta och anmäla bör komma till kännedom inom polisen:

Exempel 40:

Ta upp frågan i utbildningen med poliskandidater - - ute på fältet kan man poängtera detta, som det är i varje organisation så är ledningen viktigt och visa exempel - - det är bra att veta att män har jätte svårt att göra anmälan. De har jätte svårt att berätta om sin utsatthet. Man ska göra det lättare för dem på alla sätt som finns till buds - -då man får kontakt och tillit så går det mycket lättare för män, om män får bra erfarenheter så sprids också ordet - - man skall göra det lätt för män att prata om svåra saker annars tiger de. (Informant 3, 2022.)

I exempel 40 poängterar informanten att information och kunskap kring mäns utsatthet för partnervåld måste komma från ledningen. Samtliga informanter anser att det är viktigt att utbilda polisen gällande mäns utsatthet för partnervåld, för att skapa förståelse och genom utbildning motverka stereotypa

åsikter och förhållningssätt inom polisen, vilket framkommer i exempel 41:

Exempel 41:

Ju mer man vet om fenomenet så kanske man inte tänker stereotypiskt på situationer (Informant 5, 2022).

Problematiken gällande partnervåld bör spridas till polisen via utbildning. Ur exempel 40 framgår att polisen kan hjälpa män att tala om våldsutsatthet genom att inom polisen tala om partnervåld ur mäns synvinkel och sprida kunskapen till allmänheten och visa att polisen har förståelse:

Exempel 42:

Just att man pratar om det minskar på det där stigmat om det och att man visar att vi vill förstå och att vi tar i beaktande och att vi förstår att vem som helst kan råka ut för våld i parrelationer (Informant 3, 2022).

Om polisen är utbildad och har kunskap om problematiken kring mäns utsatthet för partnervåld är det ett första steg i rätt riktning. Om informationen kommer från polisen via kampanjer och temaveckor kan polisen hjälpa till med den nödvändiga samhällsliga attitydförändringen gällande mäns utsatthet för partnervåld och acceptansen kring den.

4.7 Sammanfattning av resultat

En sammanfattning av resultatet görs genom att besvara forskningsfrågorna som var följande:

1. Hur förekommande är det att män söker hjälp och anmäler relationsvåld?
2. Vad påverkar mäns anmälningsbenägenhet positivt och negativt?
3. Hur har relationsvåldsutsatta män uttryckt att de upplevt polisens bemötande?
4. Finns det något som en enskild polisman kan tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män?
5. Finns det något poliskåren i övrigt kan göra för att hjälpa relationsvåldsutsatta män och uppmuntra dem att anmäla?

Den första forskningsfrågan gällande mäns utsatthet för partnervåld och anmälningsbenägenhet resulterade i att det är få män som söker hjälp och ännu färre som anmäler våldet. Informanterna besitter varierande erfarenheter av kontakt med relationsvåldsutsatta män. Män söker sig främst till Miessakit RY som är en organisation som exklusivt riktar sig till män. Endast en informant har varit i kontakt med män som anmält våldet till polis, vilket styrker mörkertalet gällande partnervåld mot män.

Den andra forskningsfrågan behandlar vad som påverkar mäns anmälningsbenägenhet positivt eller negativt. Utifrån informanternas svar är resultatet att männen tenderar att anmäla partnervåld först då något eller någon bör skyddas från fysiskt våld. I en diskussion kring varför män avstår från att anmäla våldet framkom tre återkommande uppfattningar: 1) Upprätthållandet av maskulinitet 2) Konsekvenserna av att anmäla och 3) Polisens oförmåga att hjälpa. Männen är rädda för att ses som omanliga om de anmäler, grundat i gamla mansideal om hur en man skall vara och vad han ska tåla. På grund av denna bild av män, anser män att de ska tåla mer och att de, om de vill, kan få slut på våldet. Informanterna har den uppfattningen att män avstår från att anmäla relationsvåld eftersom de väger mellan konsekvenserna av att anmäla och inte anmäla och drar slutsatsen att en anmälan leder till mer negativa konsekvenser. Dessa negativa konsekvenser är den fortsatta processen, negativa följder för partner och eventuella barn samt risken för hämnd från partners sida. Polisens oförmåga att hjälpa grundas i informanternas uppfattningar att män är rädda för att inte bli tagna på allvar och att polisen inte kommer att vidta några åtgärder, grundat i brist på vilja eller kunskap samt tron att polisen kommer att ta kvinnans parti. Informanternas uppfattningar om positiv inverkan på anmälningsbenägenheten var främst riktade till framtiden, d.v.s. vad som bör göras på allmän nivå och inom polisen för att höja mäns anmälningsbenägenhet.

Den tredje forskningsfrågan behandlar informanternas erfarenheter av relationsvåldsutsatta mäns uttryckta erfarenheter av polisens bemötande. Utifrån relationsvåldsutsatta mäns uttryckta erfarenheter av polisens bemötande finns det en indikation som påvisar att polisens bemötande har upplevts positivt i förundersökningssammanhang och mer negativt i kontakt med polisen som arbetar inom alarm- och övervakningssektorn. Flera informanter berättade om situationer där polisen avlägsnat mannen då polisen utgått från kvinnans berättelse och har tagit hennes parti.

Den fjärde forskningsfrågan som behandlar undersökningens huvudsakliga syfte var att undersöka om det finns något polisen kan tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män. Utifrån informanternas erfarenheter och uppfattningar bör polisen i bemötandet av relationsvåldsutsatta män ha i åtanke hur svårt det är för män att berätta om våldet och anmäla det. Polisen bör undvika bemötande som förstärker mäns rädslor om att anses vara omanliga, inte bli tagna på allvar, misstrodda eller nedvärderade genom skämt eller skratt. Ytterligare bör ifrågasättande av deras berättelse undvikas. I bemötandet borde polisen i stället uppmuntra till berättande, ha ett empatiskt bemötande, på något sätt bekräfta mottagandet av berättelsen och informera om processens fortsatta gång samt alltid hänvisa till stödorganisationer, att personen inte blir lämnad ensam.

Resultatet på den sista forskningsfrågan om det finns något poliskåren i övrigt kan göra för att hjälpa relationsvåldsutsatta män och uppmuntra dem att göra en anmälan delades resultatet in i två skilda perspektiv 1) Utvecklingsmöjligheter på allmän nivå och 2) Utvecklingsmöjligheter hos polisen. På allmän nivå bör det ske en normförändring i samhället. Rådande stereotypa attityder om mäns utsatthet för partnervåld bör ifrågasättas och berättelser om mäns utsatthet bör berättas åt allmänheten. Det bör även ske ett skifte i den allmänna kännedomen gällande mäns utsatthet och att det inte ska anses vara omanligt att som man vara utsatt för partnervåld och anmäla eller söka hjälp. Polisen kan hjälpa till med denna attitydförändring genom att sprida information till allmänheten om problematiken gällande mäns utsatthet för partnervåld. Detta kan göras via temaveckor och olika kampanjer. Polisen bör även utbildas och besitta kunskap om problematiken gällande partnervåld riktat mot män.

5 SLUTDISKUSSION

Lärdomsprovets syfte var att undersöka vad polisen bör tänka på i bemötandet av relationsvåldsutsatta män för att underlätta berättandet och processen. Det underliggande syfte var även att undersöka hur poliskåren kan uppmuntra män att berätta om våldet. Studien har genomförts genom fyra semistrukturerade intervjuer tillsammans med en våldsarbetare från Miessakit RY, två handledare på Brottsofferjouren, en öppenvårdshandledare och en professor i socialt arbete. Materialet bearbetades och analyserade sedan med inspiration av fenomenografisk analys och hermeneutiken.

Resultatet påvisar att polisen bör ha kännedom om problematiken kring mäns utsatthet för partnervåld för att kunna bemöta dem på ett sätt som underlättar berättandet. Resultatet påvisar även att män undviker att anmäla partnervåld baserat på antaganden om hurudant bemötande polisen skulle ge, antaganden om att polisen inte skulle göra något, inte vara objektiv och inte hjälpa är stadgade i lag. Polisen är enligt lag skyldig att bemöta kunder sakligt, opartiskt och främja likabehandling. Vidare är polisens lagstadgade arbetsuppgifter att bl.a. förebygga, avslöja och utreda brott. Ytterligare är all form av misshandel inom parförhållanden under allmänt åtal, vilket betyder att polisen är skyldig att upprätta en anmälan i samtliga fall som kommer till polisens kännedom. Resultatet indikerar även på att det bör ske en förändring i alarm- och övervakningssektorns polisers bemötanden eftersom det finns erfarenheter av negativa bemötanden, som att polisen tagit kvinnans parti och avlägsnat mannen. För att påverka mörkertalet gällande partnervåld mot män behövs i första hand acceptans och en normförändring i samhället gällande partnervåld. Denna förändring kan polisen hjälpa till med genom att utbilda personal och sprida information om partnervåld både inom och utanför

organisationen. Det kan dock argumenteras för att det viktigaste resultatet i denna studie är att den studiegrupp som först skulle inkluderas i studien, män som varit utsatta för relationsvåld och som anmält våldet till polisen, inte gick att finna. Att dessa män inte gick att finna bestyrker mörkertalet gällande partnervåld mot män, att män blir utsatta för partnervåld men avstår från att anmäla våldet. Män som inte anmält våldet till polisen kunde inte delta i studien, eftersom det hade lett till att jag som polis hade blivit tvungen att upprätta en brottsanmälan om händelsen.

Resultatet i denna studie baserar sig på empiri insamlad genom semistrukturerade intervjuer tillsammans med fem informanter med varierande erfarenhet av kontakter med relationsvåldsutsatta män. Denna variation har påverkat informanternas erfarenheter och uppfattningar gällande mäns utsatthet för partnervåld, deras anmälningsbenägenhet och polisens bemötande av dem. Informanternas svar har därmed påverkats och formats utifrån deras grad av kontakt med relationsvåldsutsatta män. Däremot besitter samtliga informanter kunskap om vad man kan tänka på i bemötandet av dem och därför kan det anses att informanterna har varit lämpliga för studien. Det bör även tas i beaktande att informanternas uppfattningar är sekundära, vilket medför att deras uppfattningar kan ha påverkats sedan den primära källan berättade om sina upplevelser och erfarenheter. Exempelvis har informanterna gjort en subjektiv tolkning av männens uttryckta uppfattningar och erfarenheter, vilket kan ha påverkat deras svar, både medvetet och omedvetet. Valet av informanter kan därför kritiseras eftersom inte de primära källorna, våldsutsatta män intervjuats.

Resultatet indikerar på att polisen, speciellt de som arbetar inom alarm- och övervakningssektorn, bör få kännedom om problematiken kring partnervåld mot män. Lärdomsprovet kan därmed användas i sin helhet för att sprida medvetenhet om rådande problematik kring partnervåldsutsatta män, grundat i hur svårt männen har att berätta och anmäla partnervåld samt deras rädslor för polisens bemötande. Vidare kan studien användas för att utveckla polisens bemötande samt användas för att utvidga kunskap i bemötandet av partnervåldsutsatta män.

Resultatet stämmer delvis överens med resultatet i tidigare studier gällande anmälningsbenägenheten. Däremot skiljer den sig åt gällande polisens bemötande av partnervåldsutsatta män. Resultatet skulle eventuellt varit annorlunda om utsatta män intervjuats. Connells (2005) teorier om maskulinitet och hegemonisk maskulinitet visade sig även kunna användas för att förklara varför män avstår från att anmäla partnervåld.

Genom att genomföra denna undersökning, besvara frågeställningarna och färdigställa detta arbete har jag uppnått lärdomsprovets mål. Under processens gång har jag erhållit ny kunskap och utvidgat min yrkesmässiga utveckling. Valet att använda mig av en kvalitativ metod och semistrukturerade intervjuer kan anses ha varit lämplig eftersom det var informanternas uppfattningar och erfarenheter som var av intresse. Alla informanter kunde inte svara på samtliga frågor, men det är ett resultat i sig. Valet att använda semistrukturerade intervjuer kan anses ha varit lyckat eftersom det vid behov möjliggjorde omformulering av frågor och ställandet av tilläggsfrågor, fastän metoden är kritiserad för att påverka validiteten. Informanternas varierande erfarenheter är något som jag i efterhand hade kunnat beakta och inkludera fler eller eventuellt enbart arbetare från Miessakit RY. Eftersom män främst söker sig dit hade informanter därifrån höjt arbetets tillförlitlighet. Jag anser att jag lyckats bra med validitetens genomsyrande av hela undersökningsprocessen, grundat i undersökningens- och analysprocessens stegvisa beskrivning genom figur 1 och 2. Däremot har jag vid transkriberingsprocessen medvetet reducerat pauser och onödiga utfyllnadsord, vilket kan anses ha påverkat validiteten. Jag bedömer dock att innehållet inte har påverkats av reduceringen, utan enbart gjort texten läsbar.

Studien är begränsad eftersom den enbart inkluderat personer som via sitt arbete erhållit erfarenheter av relationsvåldsutsatta män. Därför vore det i framtida studier intressant att studera relationsvåldsutsatta mäns subjektiva åsikter av polisens bemötande, vilket även var den primära planen. Med tanke på den låga anmälningsbenägenheten är denna studie dock problematisk att utföra som polis, eftersom polisen har skyldighet att upprätta en anmälan vid kännedom om partnervåld. En mer utvecklade studie kunde inkludera informanter från två skilda polisdistrikt för en jämförelse, vilket skulle medföra ett mer generaliserbart resultat. Vidare kunde distrikten jämföras ifall praxisen inom två olika polisdistrikt skiljer sig åt fastän den enligt lag inte borde göra det. Utöver en studie från mäns perspektiv vore det även intressant att studera polisens uppfattningar om bemötandet av partnervåldsutsatta män.

REFERENSER

Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2., [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber.

Brottsförebyggande rådet (Brå) (2014). *Brott i nära relation. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Hämtad 20.12.2021: <https://bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber.

Connell, Raewyn (2005). *Masculinities*. 2nd ed. Cambridge: Polity Press.

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Douglas, Emily & Hines, Denise (2011). *The Helpseeking Experiences of Men Who Sustain Intimate Partner Violence: An Overlooked Population and Implications for Practice*. *Journal of Family Violence*, 26(6), 473–485. doi: 10.1007/s10896-011-9382-4. Hämtad 01.12.2021: <https://eds-s-ebcsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=04bfcd29-1911-4076-9942-ccdcebe09b5f%40redis>

Drijber, Babette & Reijnders, Udu JL & Ceelen, Manon (2013). *Male Victims of Domestic Violence*, *Journal of Family Violence*, 28(2), 173–178. doi: 10.1007/s10896-012-9482-9. Hämtad 01.12.2021: <https://eds-s-ebcsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=039fd384-9071-4074-a5c0-fc2914e113f6%40redis>

Polislag. Finlex 872/2011. Hämtad: 6.1.2022.
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110872>

Strafflag. Finlex. 1889/39. Hämtad: 6.1.2022.
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1889/18890039001?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=strafflag#L21>

Haapakangas, Kimmo (2020). *Parisuhdeväkivallasta tehdyt ilmoitukset lisääntyivät kevään aikana*. Tieto & trendit. *Tilastokeskus*. Hämtad 15.12.2021:

<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2020/parisuhdevakivallasta-tehdyt-ilmoitukset-lisaantyyivat-kevaan-aikana/>

Hallin, Anette & Helin, Jenny (2018). *Intervjuer*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur.

Heiskanen, Markku & Ruuskanen, Elina (2010). *Tuhansien iskujen maa. Miesten kokema väkivalta Suomessa*. The European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations. Helsinki: HEUNI, Report, (66).

Hradilova Selin, Klara (2009). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Våldets karaktär och offrets erfarenheter med kontakter med rättsväsendet* (2009:12). Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Hämtad

01.12.2021: https://bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f180002016/1371914720735/2009_12_vald_kvinnor_man_nara_realationer.pdf

Isdal, Per (2001). *Meningen med våld*. Stockholm: Gothia.

Lervik, Erika (2018). *Polisens bemötande av missbrukare: fyra narkotikamissbrukares upplevelser om polisens bemötande*. Tammerfors: Polisyrkeshögskolan. Hämtad 15.11.2021:

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201901291680>

Liimatainen, Minna (2021). MARAK-projektin loppuraportti. Poliisihallitus.

Messerschmidt, James W. (2018). *Hegemonic masculinity: formulation, reformulation, and amplification*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.

Polisen (2021). *Våld i nära relation*. Hämtad 20.12.2021. <https://poliisi.fi/sv/vald-i-nara-relationer>

Patel, Runa & Davidson, Bo (2019). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Femte upplagan Lund: Studentlitteratur.

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 21 kap. 16 § i strafflagen. (2010). RP 78/2010. Hämtad 15.1.2022: <https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2010/20100078.pdf>

Rennstam, Jens & Wästerfors, David (2015). *Från stoff till studie-Om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Studentlitteratur AB.

Social och hälsovårdsministeriet (2017). *Plan för genomförande av Istanbulkonventionen 2018–2021*. 2017:17. Hämtad 15.1.2022: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160402>

Venho, Pihla (2017). *Naisten tekemä parisuhdeväkivalta*. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu. Hämtad 15.11.2021: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2017060712782>

Ålands landskapsregering (2019). *Strategi för nolltolerans mot våld i nära relation 2020–2030*. Hämtad 15.11.2021: <https://www.regeringen.ax/styrdokument-rapporter-publikationer/strategi-nolltolerans-mot-vald-nara-relationer-2020-2030>

Åklagarmyndigheten (2016). *RÅ: 2016:6 Hur beslut om åtalseftergift sätts upp samt beslutets innehåll*. Hämtad 9.5.2022: <https://syyttajalaitos.fi/sv/ra-2016-6-hur-beslut-om-atalseftergift-satts-upp-samt-beslutets-innehall>

BILAGA 1

FÖLJEBREV

Vill du delta i en studie om polisens bemötande mot partnervåldsutsatta män?

Mitt namn är Cecilia Sandell och jag studerar för tillfället sista året på Polisyreshögskolan i Tammerfors. Jag skriver som bäst mitt lärdomsprov och söker nu män som vill delta. Våld mot män inom parförhållande är ett ämne som bör lyftas fram. Att berätta om våldsutsatthet kan vara svårt i sig och därför är polisens bemötande oerhört viktigt.

Syftet med min studie är att undersöka partnervåldsutsatta mäns subjektiva upplevelser av polisens bemötande i samband med våldsutsatthet. Lärdomsprovets underliggande syfte är även att undersöka om polisen eventuellt kunde underlätta berättandet.

Studien kommer att genomföras genom intervjuer under februari-mars 2022. Intervjun kommer att beröra din uppfattning/erfarenhet av polisens bemötande i samband med våldsutsatthet. Intervjun beräknas ta ca 30-60 minuter, var och hur intervjun utförs kommer vi överens om individuellt. Intervjun kommer att spelas in och senare skrivs ut i text.

Den information som lämnas i samband med intervjun kommer att behandlas säkert så att ingen obehörig kan ta del av den. Deltagandet är anonymt och redovisningen av resultatet kommer att ske så att ingen individ kan identifieras. Resultatet kommer att presenteras i form av en muntlig presentation till andra studerande samt i form av ett lärdomsprov. När lärdomsprovet är färdigt och godkänt kommer det att publiceras i databasen *Thesus- yrkeshögskolornas examensarbeten och nätpublikationer*. Inspelningarna och den utskrivna texten kommer att raderas när lärdomsprovet är godkänt. Du kommer ha möjlighet att ta del av lärdomsprovet genom att få en kopia om önskas.

Deltagandet är helt frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan utan närmare motivering.

Jag vore ytterst tacksam om du skulle vilja delta i denna studie.

Om du är intresserad av att delta i studien kontakta mig per epost: cecilia.sandell@edu.polamk.fi

Mvh, Cecilia

BILAGA 2

FRÅGEFORMULÄR

1. Vill du berätta om din bakgrund?
2. Vill du berätta om din erfarenhet av din kontakt/arbete med relationsvåldsutsatta män?
3. Hur har du kommit i kontakt med dessa män?
4. Utifrån ditt arbete, hur ofta förekommande är det, att en man blir offer för relationsvåld?
5. Hurdant våld har männen du kommit i kontakt med varit utsatta för?
6. Utifrån de män du haft kontakt med, hur många har anmält våldet?
7. Utifrån din erfarenhet, varför väljer män att anmäla/ inte anmäla våldet?
8. Hur kan man underlätta berättandet för en relationsvåldsutsatt man?
9. Vad anser du att man bör tänka på i bemötandet av våldsoffer?
10. Vad anser du att en polis bör tänka på i bemötandet av våldsoffer?
11. Utifrån din kontakt med relationsvåldsutsatta män, hur upplever du att deras erfarenheter relaterade till kontakten med polis varit?
12. Utifrån din kontakt med relationsvåldsutsatta män, har de uttryckt att polisens bemötande påverkat dem, om ja, på vilket sätt?
13. Hurdant agerande ska polisen ha för att få en våldsutsatt man att berätta mer om händelseförloppet?
14. Har du några förslag på vad polisen kunde förbättra för att underlätta berättande för våldsutsatta män?
15. Upplever du att det finns någonting som kan påverka positivt till att relationsvåldsutsatta män väljer att göra en anmälan?
16. Tror du att brottsoffer möjligtvis mera sannolikt skulle våga göra brottsanmälan, om de skulle få mera stöd eller mera information om hur processen går till?
17. Vad anser du att är viktigt att få höra av en polis om man blivit utsatt för våldsbrott?
18. Har du några andra tankar relaterat till ämnet som du vill dela med dig av?

Tack för dina värdefulla svar.